

Handledning i moms för statliga myndigheter

Syftet med momshandledningen är att det ska bli lättare för er som statlig myndighet att tolka bestämmelserna i momsförordningen, eller förordningen om myndigheters rätt till kompensation för ingående moms. Vi beskriver därför framför allt bestämmelserna för ingående moms och omvänd skattskyldighet, och hänvisar i första hand till Skatteverket om ni har frågor om utgående moms.

Handledning i webbformat

Den här handledningen finns endast i webbformat men går att ladda ner som pdf-fil. Vi har därför eftersträvat en överskådlig och lättläst text, med länkar till relevanta bestämmelser och med möjligheten att söka efter specifika ord inom texten.

Senast uppdaterad den 4 september 2020

Den senaste uppdateringen omfattar

- I avsnitt 1.9.1 Rättelse av felaktig rekvisition har vi förtydligat att fel som upptäcks i tidigare års rekvisitioner normalt rättas om felet är oväsentligt eller om rättelsen avser omvänd skattskyldighet.
- I avsnitt 2.1.1 Förutsättningar för skattskyldighet – beskriver vi att myndighetsutövning och försäljning av andra tillgångar än omsättningstillgångar inte ses som momspliktigt omsättning.
- I avsnitt 3.1.1 har vi uppdaterat rekvisiten för att säljaren ska kunna undanta omsättning av varor till andra EU-länder. Uppdateringen följer av Skatteverkets ställningstagande Undantag från skatteplikt vid omsättning till ett annat EU-land, mervärdesskatt (Dnr 8-13417) där det framgår att från och med den 1 januari 2020 måste fler rekvisit vara uppfyllda.
- I avsnitt 4.4.3 i det första redovisningsexemplet har vi lagt till en beskrivning av ett kostnadsreducering så uppstår motpartsdiifferenser som båda myndigheterna måste kommentera i motpartsavstämningen

Utöver ovan uppdateringar har vi även gjort små justeringar av texter, hänvisningar och länkar i andra avsnitt.

Handledningen uppdateras vid behov en gång per år, normalt efter sommaren. Uppdateringen sker utifrån de regler som har förändrats sedan senaste uppdateringen.

Frågor om mervärdesskattelagen

Reglerna för hur statliga myndigheter ska hantera utgående moms följer av mervärdesskattelagen, som Skatteverket ansvarar för. Trots det har vi ändå valt att ge en kortfattad beskrivning av reglerna för utgående moms och peka på vissa bestämmelser som kan vara av särskilt intresse för er som statlig myndighet.

Ni som har generella frågor om mervärdesskattelagen eller frågor om ifyllande och inlämnande av skattedeklarationer, blanketter och liknande ska vända er till Skatteverket.

Momsförordningen

Reglerna för statliga myndigheters rätt till kompensation för ingående moms finns i [förordning \(2002:831\) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt](#).

Mervärdesskattelagen

Reglerna för hur statliga myndigheter

ska hantera utgående moms följer av mervärdesskattelagen (1994:200).

Innehållsförteckning momshandledning

1 Ingående moms

- [1.1 Kompensationsrätt, inte avdragsrätt](#)
- [1.2 Kompensationsrätt för alla myndigheter](#)
- [1.3 Varför en särskild momsförordning?](#)
- [1.4 Villkor för kompensationsrätten](#)
 - [1.4.1 Inköp till verksamheten](#)
 - [1.4.2 Svensk moms](#)
 - [1.4.3 Specificerat momsbelopp](#)
- [1.5 Undantag från kompensationsrätten](#)
 - [1.5.1 Stadigvarande bostad](#)
 - [1.5.2 Representation](#)
 - [1.5.3 Personbilar och motorcyklar](#)
- [1.6 Bokföring vid begränsad kompensationsrätt](#)
- [1.7 Så ska ni styrka kompensationsrätten](#)
- [1.8 Redovisa ingående moms](#)
 - [1.8.1 Redovisning under löpande år](#)
 - [1.8.2 Redovisning i samband med bokslut](#)
 - [1.8.3 Fördelning vid bokslut \(momsschablonen\)](#)
- [1.9 Rekvirera den ingående moms](#)
 - [1.9.1 Rättelse av felaktig rekvisition](#)

2 Utgående moms

- [2.1 Då ska ni hantera utgående moms](#)
 - [2.1.1 Förutsättningar för skattskyldighet](#)
 - [2.1.2 Sälja varor och tjänster](#)
- [2.2 Undantag från skatteplikten](#)
 - [2.2.1 Ingen moms på myndighetsutövning](#)
 - [2.2.2 Ingen moms på vissa tillgångar](#)
 - [2.2.3 Ingen moms på uthyrning av fastighet](#)
- [2.3 Redovisa och betala utgående moms](#)
 - [2.3.1 Tidpunkter för redovisning och betalning](#)
 - [2.3.2 Beräkna beskattningsunderlaget](#)
 - [2.3.3 Vilken skattesats gäller?](#)
 - [2.3.4 Fyll i mervärdesskattedeklarationen](#)
 - [2.3.5 Så fungerar skattekontot](#)
 - [2.3.6 Rätta felaktigt deklarerad moms](#)
- [2.4 Redovisningsexempel](#)

3 Omvänd skattskyldighet

- [3.1 Handel med utlandet](#)
 - [3.1.1 Försäljning av varor till EU-länder](#)
 - [3.1.2 Inköp av varor från EU-länder](#)
 - [3.1.3 Försäljning av varor till tredje land](#)
 - [3.1.4 Inköp av varor från tredje land](#)

- [3.1.5 Tjänstehandel med utlandet](#)
- [3.1.6 Utländsk moms i fakturan](#)
- [3.1.7 Redovisning av försäljning till EU-länder](#)
- [3.1.8 Redovisningsexempel](#)
- [3.2 Inköp av byggtjänster](#)
 - [3.2.1 Byggtjänster som omfattas](#)
 - [3.2.2 Bokföring av byggtjänster](#)
 - [3.2.3 Redovisning av byggtjänster](#)
- [4 Fakturor](#)
 - [4.1 Skyldighet att fakturera](#)
 - [4.2 Fakturering mellan myndigheter](#)
 - [4.3 Vad en faktura ska innehålla](#)
 - [4.3.1 Förenklad faktura](#)
 - [4.3.2 Samlingsfaktura](#)
 - [4.3.3 Valuta i fakturan](#)
 - [4.3.4 Kreditnota](#)
 - [4.3.5 Elektronisk fakturering](#)
 - [4.4 Samköp, vidarefakturering och utlägg](#)
 - [4.4.1 Samköp och vidarefakturering](#)
 - [4.4.2 Utlägg](#)
 - [4.4.3 Redovisningsexempel](#)

1 Ingående moms

Ingående moms är moms som har med inköp av varor och tjänster att göra. Statliga myndigheter har inte avdragsrätt för ingående moms, utan kompensationsrätt.

Läs mer om kompensationsrätt i [avsnittet Kompensationsrätt, inte avdragsrätt](#).

Läs mer

Momsförordningen

Reglerna för statliga myndigheters rätt till kompensation för ingående moms finns i [förordning \(2002:831\) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt](#).

1.1 Kompensationsrätt, inte avdragsrätt

Ni har som statlig myndighet inte rätt att göra avdrag för ingående moms enligt mervärdesskattelagen eftersom det där uttryckligen står att [staten inte har någon avdragsrätt](#) för ingående moms (med staten avses inte i det här sammanhanget de statliga affärsverken). I stället finns en särskild förordning, [förordningen om statliga myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt \(2002:831\)](#) som ger er rätt till kompensation för den ingående momsen.

Definition

Statligt affärsverk

En särskild myndighetsform som lyder under regeringen som andra myndigheter och som finansierar sin verksamhet med intäkter från de tjänster och produkter de tillhandahåller.

Det finns tre affärsverk:

- Luftfartsverket
- Sjöfartsverket
- Svenska kraftnät

1.2 Kompensationsrätt för alla myndigheter

Om ni är en myndighet under regeringen som ingår i den statliga redovisningsorganisationen har ni i normalfallet rätt till kompensation för ingående moms.

ESV kan i särskilda fall besluta att ni ska vara undantagna från kompensationsrätt, men har i dagsläget (2020) inte beslutat om något sådant undantag. Regeringen kan å sin sida besluta att ni är undantagna från vissa ekonomiadministrativa regler, exempelvis momsförordningen. Om regeringen fattar ett sådant beslut framgår det av er instruktion eller ert regleringsbrev.

Affärsverken omfattas inte av förordningen – de har i stället rätt till avdrag för ingående moms enligt reglerna i mervärdesskattelagen.

Definitioner

Den statliga redovisningsorganisationen

Att en myndighet ingår i den statliga redovisnings-organisationen innebär bland annat att den

- är behörig att rapportera i statsredovisningssystemet
- har tillgång till statens centralkonto
- omfattas av det statliga ekonomiadministrativa regelverket
- blir föremål för revision av Riksrevisionen och omfattas av ESV:s EA-värdering.

Instruktion

Förordning där regeringen meddelar en myndighet dess uppgifter och reglerar dess verksamhet.

Regleringsbrev

Årligt regeringsbeslut för resurstilldelning och formulering av myndighetsuppdrag.

Läs mer

[Myndighetsregistret](#)

1.3 Varför en särskild momsförordning?

Tidigare fanns varken avdragsrätt eller kompensationsrätt

Fram till den 1 juli 1991 saknade statliga myndigheter både avdragsrätt och kompensationsrätt för ingående moms, vilket gjorde att momsen blev en kostnad. Av den anledningen tilldelades myndigheterna anslag för att täcka även utgifter för moms. Detta ledde dock till en snedvridning av konkurrensen när myndigheter valde mellan att producera varor och tjänster i egen regi och att upphandla motsvarande vara eller tjänst utanför staten, eftersom en upphandling i de flesta fall blev dyrare på grund av momsen.

Momsförordningen blev lösningen på problemet

Den 1 juli 1991 infördes därför ett nytt mervärdesskattesystem i staten, som innebär att anslagen beräknas utifrån att de ska täcka utgifter exklusive moms. Det är samma system som gäller än idag: Om ni är en myndighet som har kompensationsrätt kan ni begära kompensation för belopp motsvarande den ingående moms som ni betalar vid inköp till verksamheten. I och med detta system ska utomstatliga aktörer inte längre missgynnas.

ESV ansvarar för föreskrifter och allmänna råd

ESV utfärdar föreskrifter och allmänna råd för hur momsförordningen ska tillämpas. Vi kan också i enskilda fall pröva och meddela undantag från föreskrifterna till förordningen. Det är dock endast regeringen som kan ge dispens från tillämpningen av själva förordningen.

Läs mer

Momsförordningen

Reglerna för statliga myndigheters rätt till kompensation för ingående moms finns i [förordning \(2002:831\) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt](#).

1.4 Villkor för kompensationsrätten

Kompensationsrätten gäller oavsett om er verksamhet är skattepliktig eller inte enligt mervärdesskattelagen. Den gäller också oberoende av hur er verksamhet är finansierad och redovisas. Ni har dock en skyldighet att bedöma om varorna eller tjänsterna som ni har köpt in är skattepliktiga. De är skattepliktiga om säljaren är skattskyldig för försäljningen, eller om ni själva ska bokföra och betala in utgående moms på förvärvet i vissa fall av omvänd skattskyldighet. Läs mer i [avsnittet Omvänd skattskyldighet](#).

Fyra villkor för rätten till kompensation

Det finns ytterligare begränsningar i rätten till kompensation. Samtliga följande villkor måste vara uppfyllda för att ni ska ha kompensationsrätt för ingående moms:

- Inköpet måste gå till [myndighetens verksamhet](#).
- Inköpet får inte omfattas av kompensationsförbudet enligt 4 § [förordning \(2002:831\) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt](#), för utgifter som hänför sig till representation eller liknande ändamål. Inköpet får inte heller omfattas av avdragsförbudet enligt [8 kapitlet 9 § första stycket 1, 3 eller 4 eller 10, 15 eller 16 §§ mervärdesskattelagen](#).
- Momsen måste ha debiterats eller, vid omvänd skattskyldighet, ha beräknats [enligt den svenska mervärdesskattelagen](#).
- Momsen måste vara [specificerad i fakturan](#) eller, när förenklad fakturering tillämpas, vara möjlig att beräkna.

Definition

Omvänd skattskyldighet

Normalt är det den som säljer varor eller tjänster som tar ut moms vid försäljningen och betalar in den till staten. Vid omvänd skattskyldighet är det i stället köparen som är skyldig att betala moms till staten.

1.4.1 Inköp till verksamheten

Era inköp ska vara förenliga med instruktion och regleringsbrev

En förutsättning för att ni som myndighet ska ha rätt till kompensation för ingående moms är att inköpet går till verksamheten. Det innebär att inköpet ska vara förenligt med den verksamhet ni bedriver med stöd av er instruktion, ert regleringsbrev eller ett annat regeringsbeslut. Däremot spelar det ingen roll om den verksamhet ni bedriver är skattepliktig eller inte enligt mervärdesskattelagen.

Ni har kompensationsrätt oavsett hur verksamheten finansieras och redovisas

Så länge inköpet hör till er verksamhet spelar det inte heller någon roll hur verksamheten är finansierad. Detta innebär alltså att ni har rätt till kompensation för ingående moms oavsett om ni finansierar inköpet med anslag, avgifter eller bidrag.

Kompensationsrätten begränsas heller inte av om ni redovisar inköpet som en verksamhetskostnad eller som en transferering. Rätten till kompensation gäller även inköp av varor och tjänster som ni lämnar vidare till hushåll i form av bidrag in natura, och som ni redovisar i transfereringsavsnittet.

Löneväxling ger inte kompensationsrätt

Det har på senare tid blivit vanligare med så kallad löneväxling. Det innebär att arbetsgivaren kan köpa en tjänst från en leverantör som den anställde sedan betalar med ett bruttolöneavdrag (det kan exempelvis gälla ögonlaseroperationer eller städning i hemmet). När ni som myndighet har sådana kostnader ska ni tänka på att ni inte har kompensationsrätt för den ingående moms på fakturan från

leverantören, eftersom inköpet inte går till myndighetens verksamhet.

Kompensationsrätt för skattefria personalförmåner

Det finns några undantag från det vi sagt ovan. Ni har kompensationsrätt för skattefria personalförmåner såsom

- gåvor av personalvårdskaraktär, exempelvis julgåvor av mindre värde
- sedvanliga jubileumsgåvor och minnesgåvor
- enklare slag av motion.

Kompensationsrätten gäller alltså endast om förmånerna är [skattefria för den anställde vid inkomstbeskattningen](#), och om de angivna gränsvärdena inte överskrider. Anledningen till att ni har kompensationsrätt i dessa fall är att kostnaden kan ses som ett naturligt inslag i er verksamhet och att marknadsvärdet är begränsat.

Definitioner

Instruktion

Förordning där regeringen meddelar en myndighet dess uppgifter och reglerar dess verksamhet.

Regleringsbrev

Årligt regeringsbeslut för resurstilldelning och formulering av myndighetsuppdrag.

Transferering

Överföring av ekonomiska medel för statens räkning utan krav på motprestation men vanligen enligt vissa villkor.

In natura

Myndigheters köp av varor och tjänster som producerats av ett företag och som levereras/transfereras vidare till hushållen. Exempel: läkemedelssubventioner och handikapphjälpmedel.

Gränsvärden

Gränsvärdena för beskattningsåret 2020 som tillämpas vid beräkning av skatteavdrag, arbetsgivaravgifter med mera finns i [Skatteverkets allmänna råd om vissa förmåner \(SKV A 2019:29\)](#).

1.4.2 Svensk moms

Ni har endast kompensationsrätt för ingående moms som har debiterats eller, vid omvänd skattskyldighet, har beräknats med stöd av reglerna i den svenska mervärdesskattelagen. Observera att ni alltså inte har rätt till kompensation för utländsk moms som har debiterats i en faktura med stöd av mervärdesskatteregler i något annat land.

1.4.3 Specificerat momsbelopp

Säljaren ska specificera momsbeloppet

I de fall säljaren är den skattskyldige ska momsen vara specificerad i fakturan. Det är alltså inte möjligt att få kompensation för egenhändigt uträknad ingående moms i de fall det inte finns någon moms på fakturan. Exempelvis vid köp av varor från en privatperson eller från en icke skattskyldig juridisk person.

Om säljaren tillämpar förenklad fakturering räcker det att säljaren i fakturan anger en uppgift som gör det möjligt att räkna ut momsbeloppet (se vidare i [avsnittet Förenklad faktura](#)).

När ni är omvänt skattskyldiga gäller ett fast belopp

Vid omvänd skattskyldighet motsvaras den ingående momsen av det belopp som ni som myndighet ska redovisa och betala som utgående moms till staten.

Definition

Omvänd skattskyldighet

Normalt är det den som säljer varor eller tjänster som tar ut moms vid försäljningen och betalar in den till staten. Vid omvänd skattskyldighet är det i stället köparen som är skyldig att betala moms till staten.

1.5 Undantag från kompensationsrätten

Från och med 1 juli 2017 har ni inte rätt till kompensation för ingående moms på utgifter för representation eller liknande ändamål. Detta framgår av 4 § i [förordning \(2002:831\) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt](#).

Ni har inte heller rätt till kompensation för ingående moms om inköpet omfattas av begränsningar i avdragsrätten enligt [8 kapitlet 9 första stycket 1, 3 eller 4 eller 10, 15 eller 16 §§ mervärdesskattelagen](#). I de fall avdragsrätten är begränsad är kompensationsrätten begränsad i motsvarande utsträckning.

De begränsningar som huvudsakligen berör statlig verksamhet är:

1. Utgifter för [stadigvarande bostad](#)
2. Inköp av [personbilar eller motorcyklar](#), med vissa undantag. Om ni hyr en personbil eller en motorcykel för att använda i verksamheten får avdrag i de flesta fall endast göras för hälften av den ingående momsen.

Det finns [ytterligare avdragsförbud i mervärdesskattelagen](#), som kan beröra statliga myndigheter.

1.5.1 Stadigvarande bostad

Ni har inte rätt till kompensation för inköp till en stadigvarande bostad. Detta gäller all ingående moms som hänger samman med bostaden, det vill säga kostnader för inredning eller inventarier som är typiska för boende i en normal bostad. Kompensationsförbudet gäller också ny-, till- och ombyggnadskostnader, reparationer samt kostnader för drift och underhåll.

Läs mer

Stadigvarande bostad

[8 kapitlet 9 §, 1 stycket, punkt 1 mervärdesskattelagen](#)

[Skatteverkets vägledning stadigvarande bostad](#)

1.5.2 Representation

Från och med 1 juli 2017 har ni inte rätt till kompensation för ingående moms på utgifter för representation eller liknande ändamål. Detta framgår av 4 § i [förordning \(2002:831\) om myndigheters rätt till kompensation för ingående mervärdesskatt](#).

För hjälp med bedömning av vad som kan anses vara representation hänvisar ESV till Skatteverket eftersom representationsbegreppet bedöms utifrån inkomstskattelagen. Skatteverket är normerande myndighet för inkomstskattelagen. Nedan beskrivning bygger på Skatteverkets vägledningar om representation.

Extern representation

Vid extern representation ska representationen ingå som ett naturligt led i samband med förhandlingar av olika slag eller för att inleda eller upprätthålla goda förbindelser med externa parter. Representationen bör uttrycka sedvanlig gästfrihet.

Representation kan bestå av utgifter för mat, dryck, betjäning och kringkostnader som till exempel teaterbiljetter och liknande. Från och med den 1 juli 2017 har ni ingen kompensationsrätt för den ingående momsen på utgifter för extern representation.

Intern representation

Det som ska bokföras som intern representation avser personalfester (inklusive kringkostnader) och informationsmöten med anställda. Myndigheter har ingen kompensationsrätt för ingående moms på denna typ av interna representationskostnader.

Andra delar som i förmånssammanhang ses som intern representation, exempelvis måltider vid interna kurser för anställda eller interna planeringskonferenser ska inte bokföras som intern representation. Med interna planeringskonferenser menas planering på en högre nivå, till exempel diskussioner om budgetering, personalfrågor och verksamhetsplanering. Utgifter för sådana arrangemang räknas istället som sedvanliga kostnader i verksamheten och därmed gäller full kompensationsrätt för ingående

moms.

Skatteverkets uttalanden om vad som är intern representation är tämligen vaga. Klart är dock att information eller planering av det löpande arbetet ligger utanför begreppet intern representation. Måltider i samband med sådana interna konferenser ses som arbetsmåltid och är därmed en skattepliktig förmån för den anställde och myndigheten har ingen kompensationsrätt för ingående moms.

Representationsgåvor

För representationsgåvor gäller också från och med 1 juli 2017 att ni inte har rätt till kompensation för den ingående momsen.

Så kallade kringkostnader vid representation

För kringkostnader vid exempelvis personalfester, såsom lokalhyra och musikunderhållning eller uppträdande eller teaterbiljetter och liknande vid extern representation, är kompensationsrätten för ingående moms från och med 1 juli 2017 också borttagen.

1.5.3 Personbilar och motorcyklar

Ni har normalt ingen kompensationsrätt för inköp av personbil

Som statlig myndighet har ni normalt sett inte rätt till kompensation när ni har köpt en personbil eller motorcykel. Undantag kan i vissa fall finnas om inköpet görs för verksamhet som avser yrkesmässig personbefordran, transport av avlidna, återförsäljning eller uthyrning av personbilar eller körkortsutbildning som medför skattskyldighet.

Som personbil räknas förutom vanliga personbilar även lastbilar med skåpkarosseri utan separat förarhytt och buss, om totalvikten är högst 3 500 kg. För lastbilar, som inte definieras som personbilar i momshänseende, gäller full kompensationsrätt för den ingående momsen.

Som motorcykel räknas även en så kallad fyrhjuling som är registrerad som motorcykel.

Delvis kompensationsrätt när ni hyr eller leasar

Om ni hyr eller leasar en personbil eller en motorcykel är kompensationsrätten begränsad till 50 procent av den ingående momsen enligt fakturan. Det krävs att fordonet körs minst 100 mil per år i verksamheten för att ni ska ha rätt till kompensation. Vid en kortare hyresperiod får användningen i verksamheten relateras till hyrestiden.

Kompensationen om 50 procent på leasing- eller hyresavgiften gäller schablonmässigt, även om bilen eller motorcykeln uteslutande används i verksamheten.

Om myndigheten leasar en bil måste ni pröva om leasingavtalet betyder att ni köpt eller hyr bilen. Enligt momslagen kan ett avtal om finansiell leasing betyda att bilen har köpts istället för hyrts. I det fallet gäller särskilda regler för moms som Skatteverket ger vägledning om.

Full kompensationsrätt för driftkostnader

Om personbilen eller motorcykeln ägs av er myndighet, eller har hyrts för verksamheten, har ni full kompensationsrätt för ingående moms på driftkostnader. Kompensationsrätt medges utan någon begränsning även om fordonet bara delvis används i verksamheten. Som driftkostnader räknas exempelvis kostnader för bensin, service, reparation (även av utrustning och tillbehör), underhåll samt besiktning och tester.

Ingen kompensationsrätt för tillval

Tillval av utrustning såsom klädsel, lack, fälgar, taklucka, klimatsystem och säkerhetsutrustning som görs i samband med ett bilköp räknas som en del av anskaffningskostnaden för bilen. Bilen fabriksmonteras ofta med dessa tillval. Ni har inte rätt till kompensation för tillval om inköpet av bilen inte medför kompensationsrätt.

Kompensationsrätt för extrautrustning

Ni har kompensationsrätt för extrautrustning, vilket är en annan utrustning än tillval, om ni gör inköpet för er verksamhet. Exempel på extrautrustning är telefon, kommunikationsradio, vinterdäck, dragkrok, extraljus, motorvärmare, takbox och ljudanläggning. Om utrustningen delvis ska användas för privat bruk kan det dock innebära begränsningar i kompensationsrätten.

Definitioner

Finansiell leasing

Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Äganderätten kan, men behöver inte, slutligen övergå till leasetagaren.

Operationell leasing

Ett operationellt leasingavtal är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal enligt [4 kapitlet 2 § FÅB](#). Avgifter för objekt som innehas enligt ett operationellt leasingavtal kostnadsförs över leasingperioden.

Läs mer

Bilar och moms

[Skatteverkets information om bilar och moms](#)

[Skatteverkets vägledning om avdragsförbud personbilar och motorcyklar](#)

Mervärdesskattelagen

[8 kapitlet 15-16 §§ mervärdesskattelagen](#)

1.6 Bokföring vid begränsad kompensationsrätt

Om ni vid ett inköp inte har kompensationsrätt för ingående moms ska momsen bokföras som en

kostnad. I de fall kompensationsrätten är begränsad ska ni bokföra den del av momsen som inte medför rätt till kompensation som en kostnad.

När ni köper anläggningstillgångar som ni inte har kompensationsrätt för ska momsen ingå i kostnaden vid beräkningen av anskaffningsvärdet och räknas in i avskrivningsunderlaget.

Definition

Anläggningstillgång

En tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav.

1.7 Så ska ni styrka kompensationsrätten

Inköpet ska styrkas med en faktura

För att kunna få kompensation för den ingående momsen måste ni kunna styrka inköpet med en faktura. Begreppet faktura definieras i mervärdesskattelagen som ett dokument eller ett meddelande i pappersform alternativt i elektronisk form som uppfyller vissa villkor som anges i [11 kapitlet mervärdesskattelagen](#).

Läs mer om vilka uppgifter som ska ingå i [avsnittet Vad en faktura ska innehålla](#).

Om det saknas uppgifter i fakturan bör ni vända er till säljaren och kräva en fullständig faktura.

Utlägg i tjänsten ska styrkas med originalfaktura

Om en av era anställda är ute på en tjänsteresa och betalar utlägg i tjänsten med ett privat kreditkort betraktas inköpet som ett utlägg för arbetsgivarens räkning. Detta gäller om det kan anses naturligt att arbetsgivaren står för inköpet. Vid sådana utlägg har ni som myndighet rätt till kompensation för ingående moms som om fakturan hade varit utställd på er. Det krävs dock att den anställde begär ersättning från er som arbetsgivare samt överlämnar originalfakturan som underlag för er bokföring. Ni ska också kunna visa att den ersättning som arbetstagaren fått gäller ett utlägg för myndighetens räkning. Detta förfaringssätt kan vara lämpligt vid inköp av kost, logi, representation och facklitteratur.

Samköp ska styrkas av den betalande myndigheten

Vid så kallade samköp är det den myndighet som betalar fakturan och momsen till leverantören som har rätt till kompensation för den ingående momsen. Fakturan bör i dessa fall vara ställd till den myndighet som ska betala fakturan. De övriga myndigheterna betalar sina andelar exklusive moms.

Läs mer i avsnittet [Samköp mellan myndigheter](#).

Definition

Samköp

När flera myndigheter som har kompensationsrätt för ingående moms går ihop och gör gemensamma inköp.

1.8 Redovisa ingående moms

Vad ni ska bokföra som ingående moms en specifik månad styrs dels av momsförordningen, dels av bokföringsförordningen. Bokföring ska enligt [bokföringsförordningen](#) (9–10 §§) fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed och inom de tidpunkter som anges där.

Definition

God redovisningssed

Lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd som berör myndigheternas redovisning ger uttryck för god redovisningssed. En förutsättning för att regeringsbeslut kan anses uttrycka god redovisningssed är att dessa är generella och långsiktiga för myndigheterna.

Läs mer

Bokföringsförordningen

[Förordning \(2000:606\) om myndigheters bokföring](#)

1.8.1 Redovisning under löpande år

Kompensationsrätten för ingående moms är kopplad till bokföring enligt god redovisningssed. Den goda redovisningsseden innebär under löpande år bland annat att ni ska bokföra kontanta in- och utbetalningar senast påföljande arbetsdag och andra ekonomiska händelser så snart det är möjligt. Fordringar och skulder ska ni bokföra så snart det kan ske sedan ni fått eller utfärdat en faktura eller någon annan handling, som innebär anspråk på betalning eller annan ersättning. Ni ska även bokföra fordringar och skulder när sådana handlingar saknas, men borde ha funnits enligt god affärssed.

Undantag till huvudregeln i bokföringsförordningen

Om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med god redovisningssed får ni bokföra ekonomiska händelser vid en senare tidpunkt än de som framgår av bokföringsförordningen. Ett exempel på när det är brukligt, är när en myndighet låter en faktura gå en normal attestrunda innan kostnaden bokförs. Ni bör ankomstregistrera de fakturor som kommer in till er myndighet, så att det är möjligt att få en samlad överblick och kontroll över dem.

Om ni endast har ett mindre antal fakturor på små belopp kan ni tillämpa den så kallade kontantmetoden.

Definitioner

Kontantmetoden

Metoden innebär att ni får dröja med bokföring av ekonomiska händelser

tills betalning sker, under förutsättning att det är förenligt med god redovisningssed. Vid räkenskapsårets utgång ska dock samtliga då obetalda fordringar och skulder bokföras.

Ni bör kunna använda kontantmetoden om era totala kostnader normalt inte överstiger 20 basbelopp. Läs mer i [ESV:s allmänna råd till 9 § bokföringsförordningen](#) (EA-boken).

1.8.2 Redovisning i samband med bokslut

Brytdagens betydelse för den ingående momsen

Ni ska tillämpa en brytdag då den löpande bokföringen för perioden avslutas. Vid årsbokslut ska ni bokföra alla kundfordringar och leverantörsskulder som har fakturerats senast på brytdagen om affärshändelsen inträffade under det gamla räkenskapsåret. För att ni ska ha rätt till kompensation för ingående moms måste bokföringen i dessa fall grunda sig på en faktura.

Om ni har kundfordringar och leverantörsskulder som gäller ekonomiska händelser under det gamla räkenskapsåret, men som inte har fakturerats och kommit er till handa senast på brytdagen, ska ni bokföra med ett annat underlag än faktura. Då har ni kompensationsrätt för den ingående momsen först under det nya året.

Definition

Brytdag

Vid helårsskifte är brytdagen den 5 januari eller, om detta är en lördag eller söndag, närmast föregående vardag. Vid halvårsskifte är brytdagen den andra vardagen i juli.

Om ni har kostnader för leveranser som ni inte ännu fått en faktura för på brytdagen, ska ni bokföra dem som periodavgränsningsposter. Ni bör i första hand bokföra dessa kostnader med ledning av fakturor som ni får in efter brytdagen. Om ni saknar sådana fakturor får ni istället ta ledning av leveranssedlar eller motsvarande.

1.8.3 Fördelning vid bokslut (momsschablonen)

Finansdepartementet beräknar EU-avgiften utifrån andelen momspliktig verksamhet

Senast vid varje årsbokslut ska ni fördela er ingående moms på momspliktig respektive icke momspliktig verksamhet. Detta för att Finansdepartementet ska kunna beräkna Sveriges medlemsavgift till EU på ett så korrekt sätt som möjligt.

En betydande del av avgiften baseras på landets samlade moms. Den särskilda ordning för hantering av moms som gäller för statliga myndigheter har gjort att Finansdepartementet, inför sin beräkning av den momsbaseade EU-avgiften, måste göra korrigeringar utifrån myndigheternas redovisade ingående moms som gäller momspliktig verksamhet.

Ni ska därför, enligt överenskommelse med EU, fördela er ingående moms på momspliktig respektive icke momspliktig verksamhet. Om ni inte på ett enkelt sätt kan skilja dessa verksamheter åt kan ni istället tillämpa en schablonberäkning.

1.9 Rekvirera den ingående momsen

Ni kan rekvirera belopp om minst 5 000 kronor

Ni får varje månad rekvirera ett belopp från Skatteverket motsvarande den ingående moms ni har bokfört föregående månad som ni har kompensationsrätt för, om det ackumulerade bokförda beloppet är minst 5 000 kr. Om ni en månad har bokfört ett lägre momsbelopp får ni avvakta med att rekvirera tills beloppet överstiger beloppsgränsen. Ni ska dock rekvirera ett belopp motsvarande den ingående momsen minst en gång per år (det vill säga även om det understiger 5 000 kr).

Ni ska skicka er rekvisition av beloppet till Skatteverket efter bokföringsmånadens slut, men innan dess ska ni kontrollera och stämma av beloppet mot bokföringen.

Utbetalningen kommer inom 10 dagar

Skatteverket ska betala ut det rekvirerade beloppet inom 10 dagar från det att de har fått rekvisitionen. När Skatteverket betalar ut de rekvirerade beloppen redovisar de mot inkomsttiteln för mervärdesskatt på statens budget.

Skatteverket kan fördela utbetalningen på två konton

Skatteverket kan, om ni så önskar, fördela utbetalningen på dels ett gironummer anslutet till ett räntekonto, dels ett gironummer som inte är anslutet till något räntekonto. Om ni önskar att utbetalningen ska delas upp på detta sätt ska ni ange respektive belopp och gironummer på rekvisitionsblanketten. Detta kan bli aktuellt för er om ni har både ett räntebelagt och ett icke räntebelagt betalningsflöde, och om ni har gjort inköp av momspliktiga varor och tjänster i båda flödena.

Rekvisitionsblankett

När ni rekvirerar era belopp för ingående moms ska ni använda en särskild blankett, [Rekvisition – Kompensation till statliga myndigheter för ingående mervärdesskatt \(SKV 5805\)](#), som tillhandahålls av Skatteverket.

1.9.1 Rättelse av felaktig rekvisition

Rätta felaktiga belopp under året så snart som möjligt

Om ni upptäcker att ni har rekvirerat ett felaktigt belopp bör ni göra en rättelse så snart som möjligt, vilket vanligtvis innebär vid nästa rekvisitionstillfälle.

Rättelse av felaktigt rekvirerat belopp ska normalt bara ske för årets rekvisitioner. Detta beror på att kompensationsystemet för moms bör ses som en förlängning av tilldelningssystemet för anslag. Momskompensationen möjliggör att vissa anslag kan beräknas för att täcka kostnader exklusive moms. En av de grundläggande principerna för redovisning mot anslag är att redovisningen ska avse årets utgifter. Ni ska alltså normalt inte rätta för tidigare räkenskapsår.

Exempel på fel som upptäcks i en rekvisition för tidigare räkenskapsår och som normalt bör rättas är om felet är oväsentligt eller om rättelsen avser omvänd skattskyldighet som innebär att både ingående och utgående moms rättas. I dessa fall blir det ingen effekt på anslaget.

Om ett väsentligt fel upptäcks i en rekvisition för tidigare räkenskapsår bör ni ta kontakt med ESV och Regeringskansliet för att diskutera hur det ska hanteras.

Blanketten för rekvisition är tidsflexibel

Rekvissionsblanketten är, till skillnad från skattedeklarationen, inte knuten till en särskild redovisningsperiod. Om ni missat att rekvirera ett belopp motsvarande ingående moms vid ett tidigare tillfälle kan ni alltså ta upp beloppet i en senare rekvisition.

För högt belopp eller förräntat belopp ska återbetalas

Om er rättelse består i att ni tidigare rekvirerat ett för högt belopp, ska ni minska månadens rekvisition med motsvarande belopp.

Om ni har fått ränta genom att pengarna varit insatta på myndighetens räntekonto, ska ni också betala tillbaka räntan. Ni minskar då beloppet för månadens rekvisition av ingående moms med både återbetalningsbeloppet och räntan.

Räntan beräknas från den dag då ni fick beloppet till och med den dag då ni betalar tillbaka pengarna. Beräkna räntan utifrån genomsnittsräntan på räntekontot under den aktuella perioden och på det belopp som felaktigt rekvirerats. Om räntan inte överstiger 100 kronor behöver ni inte beakta räntan vid rättelsen.

2 Utgående moms

Ni ska normalt sett ta ut moms när ni säljer varor eller tjänster, om ni är skattskyldiga säljare. Dessutom ska ni i vissa fall av omvänd skattskyldighet bokföra och betala in utgående moms på förvärvet av varan eller tjänsten.

Läs mer om de möjliga situationer då ni ska hantera utgående moms i [avsnittet Då ska ni hantera utgående moms](#).

Läs mer om skattskyldighet i [avsnittet Förutsättningar för skattskyldighet](#).

Skatteverket ansvarar för den utgående momsen

Det är [Skatteverket](#) (inte ESV) som ansvarar för frågor om utgående moms, även när det gäller statliga myndigheter. I den här handledningen finns därför endast en kort översikt över den utgående

momsen.

Läs mer

Mervärdesskattelagen

Det finns ingen särskild förordning som reglerar hur just statliga myndigheter ska hantera utgående moms. Reglerna om utgående moms för statliga myndigheter följer [mervärdesskattelagen \(1994:200\)](#).

Skatteverkets publikationer

Skatteverket ger ut flera publikationer om moms, bland annat [Momsbroschyren, SKV 552](#)

I dessa publikationer finns utförligare information om vilka regler som gäller för utgående moms.

2.1 Då ska ni hantera utgående moms

Det finns tre olika situationer när ni som statlig myndighet ska hantera utgående moms.

1. Ni är skattskyldiga när ni säljer varor och tjänster inom Sverige

Ni är skattskyldiga och ska ta ut, bokföra och betala utgående moms på omsättning av varor och tjänster inom landet, om varorna eller tjänsterna är skattepliktiga och ni säljer dem i en ekonomisk verksamhet (huvudregel). Det kan framförallt bli aktuellt i samband med att ni tar ut

- avgifter enligt 4 § [avgiftsförordningen](#) (se vidare [avsnittet Sälja varor och tjänster](#))
- övriga avgifter som inte räknas som myndighetsutövning (se vidare [avsnittet Ingen moms på myndighetsutövning](#)).

2. Ni är omvänt skattskyldiga när ni köper varor och tjänster från andra länder

Ni ska bokföra, redovisa och betala utgående moms vid så kallad omvänd skattskyldighet. Det kan bli aktuellt när ni köper in

- skattepliktiga varor som är lös egendom från ett annat EU-land
- skattepliktiga tjänster från utlandet.

Det innebär att myndigheten måste vara registrerad för moms (VAT nr) även om myndigheten i övrigt inte bedriver momspliktig verksamhet.

Läs mer om omvänd skattskyldighet vid inköp från EU-länder i [avsnittet EU-handel och handel med tredje land](#).

3. Ni är omvänt skattskyldiga när ni köper byggtjänster inom Sverige

Ni är också omvänt skattskyldiga, och ska bokföra och betala utgående moms, när ni köper in byggtjänster inom Sverige (detta gäller inte er som enbart bedriver myndighetsutövning).

Läs mer om omvänd skattskyldighet vid inköp av byggtjänster i [avsnittet Inköp av byggtjänster](#).

Definitioner

Skattskyldig

Den som ska betala skatten till staten.

Omvänd skattskyldighet

Omvänd skattskyldighet innebär att det är köparen och inte säljaren som är skattskyldig. Om ni som myndighet har köpt en vara eller tjänst från utlandet, eller om ni har köpt en byggtjänst inom Sverige, kan ni i vissa fall vara skyldiga att redovisa och betala utgående moms på det gjorda inköpet.

2.1.1 Förutsättningar för skattskyldighet

Det finns fyra grundförutsättningar för skattskyldighet, som alla måste vara uppfyllda för att ni ska vara skattskyldiga (den så kallade huvudregeln).

De fyra förutsättningarna är att varorna och tjänsterna ska vara:

1. Omsatta

En vara är omsatt om den levereras mot betalning och en tjänst är omsatt om den tillhandahålls mot betalning. Med betalning menas här inte enbart ersättning i form av pengar utan även ersättning som lämnas i form av en bytesvara eller en bytestjänst. Läs mer om omsättning i [2 kapitlet mervärdesskattelagen](#).

2. Skattepliktiga/momspliktiga

Enligt mervärdesskattelagen gäller generell skatteplikt, det vill säga omsättning av varor och tjänster är skattepliktiga om dessa inte finns särskilt angivna bland undantagen i [3 kapitlet, mervärdesskattelagen](#). Undantag från skatteplikt finns exempelvis inom områden för: fastigheter, sjukvård, tandvård och social omsorg, högskoleutbildning, banktjänster och finansieringstjänster, värdepappershandel, försäkringstjänster, kultur, idrott, massmedia, omsättning av vissa fartyg och luftfartyg med mera

Undantag finns också vid myndighetsutövning eller när en försäljning är ett led i myndighetsutövning. Då anses avgifter och annan ersättning som betalas till staten inte som momspliktig omsättning. En myndighet ska därför inte ta ut moms vid myndighetsutövning. Det är inte heller momspliktigt med försäljning av andra tillgångar än omsättningstillgångar eller med försäljning till andra statliga myndigheter.

3. Omsatta i ekonomisk verksamhet

En verksamhet är ekonomisk om den utgör näringsverksamhet enligt [3 kapitlet, inkomstskattelagen \(1999:1229\)](#). Verksamheten ska enligt inkomstskattelagen präglas av självständighet, varaktighet och vinstsyfte. Det finns särskilda regler för vad som räknas som ekonomisk verksamhet inom det offentliga. Statens och affärsverkens omsättning av varor och tjänster mot ersättning räknas som ekonomisk verksamhet även om den inte har något vinstsyfte. Förutsättningen är här i stället att omsättningen inte

ska ingå som ett led i myndighetsutövningen (se vidare avsnittet [avsnittet ingen moms på myndighetsutövning](#)). Läs mer om ekonomisk verksamhet i [4 kapitlet mervärdesskattelagen](#).

4. Omsatta inom landet

En vara är omsatt i Sverige om den finns här när den tas om hand av köparen. En tjänst som säljs till beskattningsbara personer (näringsidkare) och momsregistrerade juridiska personer i annat land anses omsatta i köparens hemland. Vid försäljning av tjänster till andra än beskattningsbara personer (näringsidkare) - huvudsakligen privatpersoner - är huvudregeln att tjänsten anses omsatt i säljarens hemland. Det finns dock många undantag från dessa huvudregler, bland annat följande:

- Tjänster på fastigheter anses omsatta i det land där fastigheten finns.
- Den del av kulturella tjänster som avser tillträde till evenemang som tillhandahålls en beskattningsbar person (näringsidkare) är omsatt i det land evenemanget äger rum.
- Restaurang- och cateringtjänster anses omsatta i det land där tjänsten utförs.

Beslutsträd

[Se om ni är skattskyldiga för utgående moms eller inte genom att svara på några frågor.](#)

Läs mer

Skattskyldighet

[Skatteverkets vägledning om skattskyldighet](#)

2.1.2 Sälja varor och tjänster

Ni får ta ut avgifter om ni har stöd i lag eller förordning

Ni får endast ta ut avgifter för varor och tjänster om det följer av en lag eller förordning eller av ett särskilt beslut av regeringen (ett särskilt bemyndigande). Att avgiften tas ut med stöd av en förordning eller ett annat beslut av regeringen innebär inte att det behöver vara fråga om myndighetsutövning. Ni kan enligt en förordning vara skyldiga att mot avgift sälja en viss vara eller tjänst som ska betraktas som yrkesmässig omsättning enligt mervärdesskattelagen (exempelvis utbildningar och publikationer). Om ni tar ut avgiften med stöd av en förordning eller ett särskilt regeringsbeslut, till exempel regleringsbrev, måste ni därför i varje enskilt fall avgöra om det är fråga om myndighetsutövning eller inte.

Ni ska ta ut utgående moms på vissa varor och tjänster

När ni tar ut avgifter för varor och tjänster som är av tillfällig natur eller har en liten omfattning enligt 4 § avgiftsförordningen, ses det som försäljning av skattepliktiga varor och tjänster. Det beror på att dessa varor och tjänster som regel efterfrågas frivilligt och att det dessutom är vanligt att det finns andra (myndigheter eller företag) som kan sälja liknande varor och tjänster. Ni ska därför normalt ta ut utgående moms på sådana avgifter om de ska betalas av någon utanför staten. Ni ska dock inte ta ut någon utgående moms om varan eller tjänsten är undantagen från skatteplikt.

Ingen moms på ansökningsavgifter

När ni tar ut ansökningsavgifter för att pröva ärenden enligt 9 § i avgiftsförordningen, kan detta ses som ett led i er myndighetsutövning. Ni ska därför inte ta ut någon utgående moms i dessa fall.

Ingen moms på kopior, avskrifter och utdrag

När ni tar ut avgifter för kopior, avskrifter, bevis och registerutdrag enligt 15 § i avgiftsförordningen, kan detta ses som ett led i er myndighetsutövning.

Det kan vara svårt att avgöra om det i det enskilda ärendet är fråga om ett led i er myndighetsutövning eller inte. Skatteverket anser därför att alla avgifter som tas ut med stöd av 15 § i avgiftsförordningen generellt bör anses som ett led i myndighetsutövning. Ni ska därför inte ta ut någon utgående moms för sådant.

Även avgifter som en myndighet tar ut för utlämnande av allmänna handlingar i elektronisk form, med stöd av 4 § avgiftsförordningen, ingår enligt Skatteverkets uppfattning som ett led i myndighetsutövning. Ni ska därför inte ta ut någon utgående moms om ni lämnar ut allmän handling i elektronisk form.

Läs mer

Försäljning (4 § avgiftsförordningen)

[Att ta betalt med 4 § avgiftsförordningen \(ESV 2015:45\)](#)

Ansökningsavgifter (9 § avgiftsförordningen)

[Avgifter för prövning av ärenden \(ESV 2004:13\)](#)

Kopior av allmänna handlingar (15 § avgiftsförordningen)

[Avgift för kopia av allmän handling \(ESV 2005:27\)](#)

2.2 Undantag från skatteplikten

Det finns varor och tjänster som enligt mervärdesskattelagen är undantagna från skatteplikt. I detta avsnitt tar vi upp några av undantagen som kan vara relevanta för er att känna till. De exempel vi tar upp är:

- [Myndighetsutövning](#)
- [Anläggningstillgångar](#)
- [Uthyrning av fastigheter](#)

Definitioner

Anläggningstillgång

En tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Exempel: Skräddarsydda system, fastigheter, maskiner.

Läs mer

Myndighetsutövning

2.2.1 Ingen moms på myndighetsutövning

Ni bedriver myndighetsutövning när ni fattar beslut som får rättsliga konsekvenser för medborgarna. Myndighetsutövning kan innebära både beslut som är gynnande för den enskilde (såsom beslut att bevilja ett bidrag) eller beslut som är betungande (såsom beslut att ta ut en avgift).

Om er försäljning av varor och tjänster ingår som ett led i er myndighetsutövning ska ni inte ta ut utgående moms, eftersom er verksamhet då inte är ekonomisk. Om verksamheten utgör myndighetsutövning ska dock en bedömning göras om verksamheten är så konkurrensutsatt att det skulle leda till betydande snedvridning av konkurrensen om verksamheten inte beskattades. Om så är fallet ska verksamheten ändå anses vara ekonomisk trots att det är myndighetsutövning.

Avgifter som tas ut enligt 9 och 15 §§ avgiftsförordningen anses ingå som ett led i er myndighetsutövning.

Exempel på ett led i myndighetsutövning

Försäljningen behöver i sig inte vara myndighetsutövning för att vara momsbefriad. Det räcker med att den är ett led i er myndighetsutövning.

Ett exempel: Om en myndighet säljer underlag i form av utredningar eller undersökningar, som hos en annan myndighet ligger till grund för ett beslut som i sig är ett uttryck för myndighetsutövning, kan själva försäljningen av underlagen anses utgöra ett led i myndighetsutövningen.

All verksamhet är inte myndighetsutövning

All verksamhet som statliga myndigheter bedriver är dock inte myndighetsutövning. Att ni som statlig myndighet har monopol på en viss sorts verksamhet betyder inte i sig att det är fråga om myndighetsutövning. Inte heller det faktum att ni har ålagts att bedriva en viss verksamhet innebär per automatik att det är fråga om myndighetsutövning. Det avgörande är istället förhållandet mellan er som myndighet och den enskilda medborgaren.

Läs mer

Myndighetsutövning

Skatteverkets Rättsliga vägledning [Vad är myndighetsutövning?](#)

Ekonomisk verksamhet

Avsnittet [Förutsättningar för skattskyldighet](#)

Skatteverkets Rättsliga vägledning [Ekonomisk verksamhet](#)

Skatteverkets Rättsliga vägledning [Ekonomisk verksamhet staten och kommunerna](#)

2.2.2 Ingen moms på vissa tillgångar

Försäljning av andra tillgångar än omsättningstillgångar är inte skattepliktig

Om ni säljer en anläggningstillgång ska ni inte ta ut någon utgående moms. Denna regel gäller även om ni har fått kompensation för ingående moms vid anskaffningen.

Om ni säljer andra tillgångar än omsättningstillgångar som är avsedda att förbrukas i verksamheten (material, förbrukningsvaror och avfallsprodukter) ska ni inte heller ta ut någon utgående moms.

Undantaget gäller bara för andra tillgångar än omsättningstillgångar. Försäljning av omsättningstillgångar är dock alltid skattepliktig.

Anläggningstillgångar kan bli omsättningstillgångar

I vissa fall kan anläggningstillgångar ändra karaktär till omsättningstillgångar. I dessa fall är ni skattepliktiga för försäljningen av tillgången. I Skatteverkets ställningstagande [Dnr: 202 179878-18/111](#) beskrivs ett exempel inom staten om försäljning av överskottsmaterial. Vid anskaffningen hade överskottsmaterialet bokförts som anläggningstillgångar men när de såldes i en utåtriktad verksamhet ändrades karaktären till omsättningstillgång. Därför ansågs försäljningen vara skattepliktig.

Definitioner

Tillgång

En resurs som kontrolleras av en myndighet till följd av inträffade händelser och som förväntas ge myndigheten ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Anläggningstillgång

En tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Exempel: Skräddarsydda system, fastigheter, maskiner och andra inventarier.

Omsättningstillgång

En tillgång där avsikten är att den ska omsättas (till skillnad från anläggningstillgång ovan). Exempel: Kassa, lager.

Läs mer

Anläggningstillgångar

[3 kapitlet 24 § mervärdesskattelagen](#)

Försäljning av vissa tillgångar

2.2.3 Ingen moms på uthyrning av fastighet

Uthyrning och annan upplåtelse av fastighet är i allmänhet undantagen från skatteplikt enligt mervärdesskattelagen. Ett företag som bedriver sådan skattefri uthyrningsverksamhet har inte rätt till avdrag för ingående moms på inköp för uthyrningsverksamheten. Företaget kan dock välja att bli frivilligt skattskyldig för uthyrningen.

Ni som myndighet kan hyra ut lokaler med stöd av antingen ett särskilt bemyndigande eller det generella bemyndigandet i avgiftsförordningen. Som regel finns inget behov för er att vara frivilligt skattskyldig i dessa fall, eftersom ni har rätt till kompensation för ingående moms oavsett om er verksamhet medför skattskyldighet eller inte.

Definitioner

Frivillig skattskyldighet

Du som uthyrare lägger moms på hyran för lokaler som omfattas av den frivilliga skattskyldigheten. I gengäld får du göra avdrag för den ingående momsen på kostnaderna för uthyrningen av dessa lokaler. Din hyresgäst får enligt mervärdesskattelagens allmänna regler dra av den moms du tar ut på hyran.

Läs mer

Frivillig skattskyldighet vid vissa fastighetsupplåtelser

[9 kapitlet mervärdesskattelagen](#)

Frivillig skattskyldighet för moms vid uthyrning av lokaler

[Skatteverkets broschyr SKV 563](#)

Det generella bemyndigandet i avgiftsförordningen

[4 § avgiftsförordningen](#)

2.3 Redovisa och betala utgående moms

Vad ni ska bokföra som utgående moms en specifik månad styrs dels av momsförordningen, dels av bokföringsförordningen. Bokföring ska följa god redovisningssed och göras vid de tidpunkter som anges i bokföringsförordningen.

Definition

God redovisningssed

Lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd som berör myndigheternas redovisning ger uttryck för god redovisningssed. En förutsättning för att regeringsbeslut kan anses uttrycka god redovisningssed är att dessa är generella och långsiktiga för myndigheterna.

Läs mer

Bokföringsförordningen
[förordning \(2000:606\) om myndigheters bokföring](#)

Tidpunkter för bokföring
[9–10 §§ bokföringsförordningen](#)

Skatteverkets webbplats
[Att redovisa och betala moms](#)

2.3.1 Tidpunkter för redovisning och betalning

Den utgående momsen ska dels betalas in, dels bokföras på ett riktigt sätt. Här följer information om när ni är skattskyldiga, respektive redovisningsskyldiga, för den utgående momsen.

Ni är skattskyldiga när varan levererats

Huvudregeln säger att ni är skattskyldiga för utgående moms när varan har levererats eller tjänsten har tillhandahållits. Om den som sålt varan eller tjänsten innan dess får ersättning, helt eller delvis, blir denne istället skyldig att betala in utgående moms när ersättningen kommer denne till godo. I de fall där ni är omvänt skattskyldiga blir ni skattskyldiga när ni har tagit varan eller tjänsten i anspråk.

Läs också [Skatteverket skrivelse](#) om omsättning och skattskyldighetens inträde när det handlar om vouchers som möjliggör en kommande konsumtion av varor eller tjänster.

Ni är skattskyldiga när ni köper en vara från EU

När ni gör unionsinterna inköp är ni skattskyldiga vid tidpunkten för inköpet. Denna tidpunkt ska anses vara densamma som den då skattskyldighet inträder enligt [1 kapitlet 3 § första stycket i mervärdesskattelagen](#) vid motsvarande omsättning av varor inom landet, det vill säga leveranstidpunkten bestämmer skattskyldighetens inträde.

Ni är redovisningsskyldiga när ni bokfört inköpet

Efter det att ni blivit skattskyldiga är ni också redovisningsskyldiga. Det innebär att ni ska ta upp den utgående momsen i er skattedeklaration.

Huvudregeln säger att den utgående momsen ska redovisas i mervärdesskattedeklarationen för den redovisningsperiod då ni enligt god redovisningssed har bokfört eller borde ha bokfört försäljningen alternativt inköpet.

Om ni innan dess har fått eller betalat ut en förskottsbetalning ska ni redovisa den utgående momsen när betalningen tagits emot eller lämnats, enligt [13 kapitlet 6 § mervärdesskattelagen](#).

Ni ska redovisa försäljning av varor till beskattningsbara personer (näringsidkare) i ett annat EU-land den månad ni utfärdar fakturan. Detta gäller om ni utfärdar fakturan i samband med, eller efter, leveransen av varorna men före utgången av tidsfristen för fakturering. Om ni dröjer med att utfärda fakturan ska ni ändå redovisa försäljningen senast den 15:e dagen efter den månad då varorna levererades. Den här regeln gäller även om ni köper in varor från ett annat EU-land där ni som köpare blir omvänt skattskyldiga.

Definitioner

Skattskyldig

Den som ska betala skatten till staten.

Redovisningsskyldig

Den som ska ta upp den utgående momsen i sin skattedeklaration.

Läs mer

Skatteverkets webbplats

[Redovisa och betala moms](#)

2.3.2 Beräkna beskattningsunderlaget

Med beskattningsunderlag avses det värde som ni ska beräkna momsen på. Beskattningsunderlaget utgörs normalt av ersättningen för en såld vara eller tjänst (eller för en köpt vara eller tjänst vid förvärvsbeskattning).

Pris, bidrag och bytesvaror räknas som ersättning

Med ersättning avses priset som säljaren tar ut för varan eller tjänsten, inklusive bidrag eller subventioner som är direkt kopplade till priset för varan eller tjänsten. Det innebär att även värdet av en bytesvara eller bytestjänst räknas som ersättning eller del av ersättning. Ett bidrag kan räknas som ersättning för en vara eller tjänst, både när bidraget utgör själva ersättningen och när bidraget har en direkt inverkan på priset.

Det spelar alltså ingen roll vad ersättningen benämns. Det avgörande för bedömningen är i stället om ersättningen kan anses utgöra betalning för en vara eller en tjänst.

Skatter och avgifter ingår, men varken ränta eller rabatter

I beskattningsunderlaget ingår även skatter och avgifter (förutom moms) samt bikostnader som provisions-, emballage-, transport- och försäkringskostnader samt rese- och traktamentsersättningar som säljaren tar ut.

Ränta ska däremot inte ingå i beskattningsunderlaget. Det gäller all ränta som baseras på ett skuldförhållande, och det krävs därför att det finns en kapitalskuld. Det innebär att dröjsmålsavgifter och ränta på avbetalningsförsäljningar inte ska räknas in. Däremot ska ränta vid hyrköp (leasing) och säljarens kalkylränta ingå i beskattningsunderlaget, eftersom sådana räntor inte är baserade på en skuld, utan är en del av säljarens eller uthyrarens underliggande kostnader.

Inte heller rabatter eller avtalade prisnedsättningar ska ingå i beskattningsunderlaget. Det gäller villkorade rabatter, det vill säga rabatter som ni får vid betalning före förfallodagen, som till exempel kassarabatter samt bonus, rabatter samt andra prisnedsättningar som köpare och säljare har kommit överens om i samband med försäljningen. Observera dock reglerna om bytestjänster ovan.

Avskiljbara varor och tjänster bör delas upp

Skatteunderlaget kan även delas upp. Läs mer i [avsnittet Uppdelning av beskattningsunderlaget](#).

Läs mer

Bidrag och subventioner som är kopplade till priset på varan eller tjänsten

[7 kapitlet 3 a § mervärdesskattelagen](#)

Sponsring och barter

[Sponsring som finansieringskälla, ESV 2002:15](#)

Beskattningsunderlag

[7 kapitlet 2-3 §§ mervärdesskattelagen](#)

2.3.3 Vilken skattesats gäller?

Momsen är ett pålägg på beskattningsunderlaget

Momsen är ett pålägg som beräknas med 25, 12 eller 6 procent av beskattningsunderlaget. Skattesatsen anges som en påläggsprocent, det vill säga att procentsatsen används för att räkna ut ett pålägg på beloppet av beskattningsunderlaget före moms.

25 procents moms är vanligast

Den normala skattesatsen är 25 procent. Den tas ut på merparten av all skattepliktig omsättning av varor och tjänster samt på unionsinterna inköp och import av varor. Vid en skattesats på 25 procent utgör momsen 20 procent av priset inklusive moms.

Två andra skattesatser finns

Förutom normalskattesatsen finns det två andra skattesatser, 12 procent och 6 procent. Vid en skattesats på 12 respektive 6 procent utgör momsen 10,71 respektive 5,66 procent av priset inklusive moms.

Nedan anges några exempel på försäljning där moms tas ut med 12 procent av beskattningsunderlaget (med vissa undantag):

- Livsmedel och livsmedelstillsatser (för spritdrycker, vin och starköl gäller 25 procent)
- Restaurang- och cateringtjänster (för spritdrycker, vin och starköl gäller 25 procent)
- Rumsuthyrning i hotellrörelse

Nedan anges några exempel på försäljning där moms tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget (med vissa undantag):

- Böcker, tidningar, noter, kartor och liknande (med vissa undantag)
- Vissa entréavgifter
- Museiverksamhet
- Biblioteksverksamhet
- Försäljning av vissa rättigheter

Läs mer

Skattesatser

[7 kapitlet 1§ mervärdesskattelagen.](#)

12 procents moms

Skatteverkets Rättsliga vägledning [fullständig förteckning över tillhandahållanden där moms ska tas ut med 12 procent.](#)

6 procents moms

Skatteverkets Rättsliga Vägledning [fullständig förteckning över tillhandahållanden där moms ska tas ut med 6 procent.](#)

Moms inom kulturområdet

Det finns en hel del regler om mervärdesskattesatser inom kulturområdet. Mer information finns i Skatteverkets broschyr [Moms inom kulturområdet, SKV 562, utgåva 5.](#)

2.3.4 Fyll i mervärdesskattedeklarationen

Mervärdesskattedeklarationer ska lämnas in av alla skattskyldiga

Om ni bedriver annan verksamhet än myndighetsutövning ska ni registrera er som skattskyldiga hos Skatteverket. Alla myndigheter som säljer skattepliktiga varor eller tjänster ska registrera sig för moms och lämna in mervärdesskattedeklarationer, trots att staten är en enda juridisk person. Alla myndigheter som köper varor och tjänster från utlandet ska vara momsregistrerade. När Skatteverket har registrerat er som skattskyldiga får ni ett registreringsbevis, där det bland annat framgår hur ofta momsen ska redovisas samt vilket internationellt momsregistreringsnummer ni har (det så kallade VAT-numret). När ni har blivit registrerade kommer ni att få förtryckta mervärdesskattedeklarationer från Skatteverket.

Så ska ni fylla i deklARATIONEN

Den utgående momsen ska ni alltid redovisa i er mervärdesskattedeklaration. Skattedeklarationen

innehåller både en del för redovisning av moms, en del för redovisning av arbetsgivaravgifter och avdragen skatt för personal och en del för punktskatt. Mervärdesskattedeclarationen ska skickas in till den adress som finns förtryckt på blanketten.

Ni ska vanligtvis redovisa moms i mervärdesskattedeclarationen varje månad. Redovisningsperioden ska dock vara ett kalenderkvartal om beskattningsunderlaget är högst 40 miljoner kronor under ett beskattningsår. Om samma underlag beräknas uppgå till högst en miljon kronor under ett beskattningsår, ska redovisningsperioden vara ett kalenderår.

Kom ihåg att till skillnad från företag ska ni aldrig fylla i någon uppgift i rutan för avdragsgill ingående skatt. Den ingående momsen ska ni rekvirera på egen blankett. Läs mer om detta i [avsnittet Så ska ni rekvirera den ingående momsen](#).

Läs mer

Myndighetsutövning

Skatteverkets Rättsliga vägledning
[Vad är myndighetsutövning?](#)

Mervärdesskattedeclaration

[Momsbroschyren SKV 552](#)

[Hur du fyller i de olika fälten i momsdeklarationen](#)

2.3.5 Så fungerar skattekontot

Ni ska betala er utgående moms till ert skattekonto hos Skatteverket, tillsammans med arbetsgivaravgifter och avdragen skatt. Moms ska finnas på skattekontot på förfallodagen, annars blir ni debiterade en kostnadsränta. Om ni betalar in skatten före förfallodagen kommer en intäktsränta att tillgodoräknas skattekontot.

Ni ska betala på samma dag som ni ska lämna deklARATIONEN

Förfallodagen för att betala in moms till skattekontot är alltid densamma som förfallodagen för skattedeclarationen. Arbetsgivaravgifter och avdragen skatt för personal ska dock alltid betalas senast den 12:e efter redovisningsmånadens utgång. Om ni har ett beskattningsunderlag som överstiger 40 miljoner kronor ska ni därmed betala skatt av olika slag två gånger per månad.

Läs mer

Skattekonto

[Skattekontobroschyren \(SKV 408\)](#)

2.3.6 Rätta felaktigt deklarerad moms

Mervärdesskattedeclarationen är en definitiv redovisning av er utgående moms för den redovisningsperiod som skatten grundas på. Om ni upptäcker att ni har angett en felaktig uppgift i skattedeclarationen ska ni fylla i en ny skattedeclaration för den aktuella redovisningsperioden. En ny

deklarationsblankett kan beställas hos Skatteverket.

Deklarationen måste gälla rätt period

Skattedeklarationen är periodanknuten, vilket innebär att ni måste göra rättelser i en skattedeklaration som gäller den aktuella redovisningsperioden.

Alla uppgifter för perioden ska fyllas i på nytt

Vid en rättelse ska hela deklARATIONEN fyllas i på nytt med samtliga uppgifter, och inte enbart de uppgifter som var fel i den tidigare deklARATIONEN. Skatteverket kommer sedan att debitera en kostnadsränta eller tillgodoräkna en intäktsränta på ert skattekonto beroende på om rättelsen avsåg en ökning eller minskning av den tidigare redovisade momsen.

2.4 Redovisningsexempel: utgående moms

1. Ni fakturerar en kund

Ni fakturerar en utomstatlig kund för en utförd tjänst inklusive moms med 12 500 kronor. Ni bokför tjänstens värde som en intäkt med 10 000 kronor i kredit och utgående moms med 2 500 kronor i kredit. Kundfordringen på 12 500 kronor bokför ni i debet på kontot för kundfordringar.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Kundfordringar	151X	S1510	12 500	
Intäkt	3XXX	S3XXX		10 000
Utgående moms	257X	S2564		2 500

2. Månadens bokförda moms redovisas på ett avräkningskonto

När månaden är slut för ni över månadens bokförda utgående moms till avräkningskontot för skatter och avgifter (skattekonto) genom att debitera kontot för utgående moms = 2 500 kronor och kreditera avräkningskontot = 2 500 kronor. För att göra det tydligare i redovisningen kan ni lägga upp ett särskilt konto som är kopplat till S1533 och som avser skattekontot hos Skatteverket.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Utgående moms	257X	S2564	2 500	
Avräkningskonto skatter och avgifter (skattekonto)	1533	S1533		2 500

3. Skattedeklarationen skickas in

När det är dags att skicka in skattedeklarationen till Skatteverket och betala in den utgående momsen till skattekontot debiterar ni avräkningskontot för skatter och avgifter (skattekonto) = 2 500 kronor och krediterar kontot för utbetalningar från räntekonto med det belopp som ska betalas = 2 500 kronor. Om ni har ett beskattningsunderlag som understiger 40 miljoner kronor per år ska inbetalningen vara bokförd på skattekontot hos Skatteverket senast den 12 i andra månaden efter redovisningsperiodens utgång.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Avräkningskonto skatter och avgifter (skattekonto)	1533	S1533	2 500	
Utbetalningar från räntekonto	1932	S1932		2 500

3 Omvänd skattskyldighet

Omvänd skattskyldighet innebär att det är köparen och inte säljaren som är skattskyldig. Omvänd skattskyldighet kan bara komma ifråga vid handel mellan beskattningsbara personer (näringsidkare).

Två fall då omvänd skattskyldighet kan bli aktuell för er:

1. Om ni har köpt eller sålt en byggtjänst inom Sverige.
2. Om ni har köpt en vara eller tjänst från utlandet.

Det finns ett gränsvärde på 90 000 kr för omvänd skattskyldighet för inköp av skattepliktiga varor från en säljare som är momsregistrerad i ett annat EU-land. Enligt Skatteverket gäller detta gränsvärde alla myndigheter i staten tillsammans. Det här betyder att ni alltid är omvänt skattskyldiga om ni köper en vara från ett annat EU-land. För tjänster finns inte något gränsvärde alls utan där gäller alltid omvänd skattskyldighet för de tjänster som omfattas av huvudregeln eller undantagsregeln.

Läs mer

Omvänd skattskyldighet

[Skatteverkets information om omvänd skattskyldighet](#)

3.1 Handel med utlandet

I detta kapitel kan ni läsa om vem som är skattskyldig vid handel med utlandet, och hur utgående respektive ingående moms på denna handel ska redovisas.

Reglerna för varuhandel olika beroende på land

När ni köper eller säljer varor måste ni hålla isär om ni handlar med ett EU-land eller ett tredje land. Läs mer i respektive avsnitt som rör handel med varor:

- [Försäljning av varor till EU-länder](#)
- [Inköp av varor från EU-länder](#)
- [Försäljning av varor till tredje land](#)
- [Inköp av varor från tredje land](#)

Reglerna för tjänstehandel lika för alla länder

När ni handlar med tjänster behöver ni inte göra denna åtskillnad. Bestämmelserna ser i princip likadana ut för handel med tjänster oavsett vilket land ni köper av eller säljer till. I stället finns det olika regler beroende på vilken typ av tjänst ni handlar med. Läs mer i [avsnittet Handel med tjänster med andra länder](#).

Definitioner

EU-land

De områden som tillhör EU:s mervärdesskatteområde. I princip är det medlemsländernas territorialgränser som utgör skatteområdet, men vissa områden inom EU har undantagits från de gemensamma reglerna. Dessa områden ska betraktas som tredje land.

Tredje land

Land som inte utgör EU-land.

Läs mer

Moms vid utrikeshandel

[Skatteverkets broschyr Moms vid utrikeshandel \(SKV 560\).](#)

3.1.1 Försäljning av varor till EU-länder

Köparen är skattskyldig när ni säljer varor inom EU

När ni säljer varor inom EU tillämpas destinationsprincipen i stor utsträckning, det vill säga att momsen ska tas ut i, och tillfalla, det land där köparen är momsregistrerad. Köparen har då gjort ett unionsinternt inköp och ska förvärvsbeskatta köpet av varan enligt de regler som gäller i det land där hon eller han är momsregistrerad. Det kan finnas undantag till detta, läs mer i [3 kap 30 a § mervärdesskattelagen](#).

Villkor för att försäljningen ska kunna göras utan svensk moms

Följande villkor måste vara uppfyllda för att ni som svensk myndighet ska kunna sälja varor till ett annat EU-land utan svensk moms:

1. Köparen ska vara momsregistrerad i ett annat EU-land.
2. Varan ska rent fysiskt transporteras från Sverige till ett land inom EU. Det behöver dock inte vara det EU-land där köparen är momsregistrerad. Det spelar heller ingen roll vem som transporterar varan till det andra EU-landet; det kan vara säljaren, köparen eller en speditör för säljarens eller köparens räkning. Det avgörande är att en gränsöverskridande transport faktiskt görs.
3. Köparen ska åberopa sitt VAT-nummer i ett annat EU-land när inköpet görs. Ni som säljare ska ange köparens VAT-nummer i fakturan.
4. Ni som säljare ska ha lämnat korrekta uppgifter om omsättningen i den periodiska sammanställningen.

Svensk moms gäller i vissa fall även inom EU

Om ni säljer skattepliktiga varor till privatpersoner eller andra icke momsregistrerade personer i andra EU-länder ska ni däremot lägga på svensk moms. Detsamma gäller om köparen inte åberopar något VAT-nummer. Ni ska då hantera försäljningen som vanlig försäljning inom landet.

Redovisning av försäljning till EU-länder

Läs om hur ni ska redovisa er försäljning inom EU i [avsnittet Redovisning av försäljning till EU-länder](#).

Definitioner

Destinationsprincipen

Moms tas ut i och tillfaller destinationslandet, det vill säga det land dit varorna förs. Det innebär att en skattskyldig beskattningsbar person (näringsidkare) i ett EU-land säljer utan moms till en momsregistrerad köpare i ett annat EU-land. Det är i stället köparen som redovisar och betalar in momsen till skattemyndigheten i det land där hon eller han är verksam.

VAT-nummer

Det internationella momsregistreringsnumret, där förkortningen VAT står för Value added tax. I Sverige består VAT-numren av den svenska landskoden (SE), följt av företagets eller myndighetens organisationsnummer (tio siffror) och ett tillägg av siffrorna 01. Allt skrivs ihop, till exempel SE202100123401.

Alla statliga myndigheter som är momsregistrerade har ett VAT-nummer. VAT-numret står på det registreringsbevis som ett företag eller en myndighet får vid momsregistrering.

Läs mer

Försäljning till andra EU-länder

[Moms vid varuhandel med EU-länder.](#)

Momsregistreringsnummer (VAT-nummer)

[Skatteverkets information hur man kontrollera köparens momsregistreringsnummer \(VAT-nummer\).](#)

[Skatteverkets information om hur momsregistreringsnummer \(VAT-nummer\) i EU:s medlemsländer är uppbyggda.](#)

[Europeiska kommissionens tjänst för](#)

3.1.2 Inköp av varor från EU-länder

Ni ska endast betala varans värde till säljaren

Om ni köper en vara från en beskattningsbar person (näringsidkare) i ett annat EU-land ska ni endast betala varans värde till säljaren. Detta gäller under förutsättning att varan transporteras från det andra EU-landet till Sverige, och att ni åberopar ert svenska VAT-nummer. Säljaren måste också ange ert VAT-nummer i sin faktura.

Ni ska betala moms för varan i Sverige

Ni har då gjort ett unionsinternt inköp och är skattskyldiga för inköpet, vilket innebär att ni ska beräkna utgående moms på det fakturerade varuvärdet enligt svenska regler och skattesatser för moms. Den utgående momsen ska beräknas som ett pålägg på fakturabeloppet. Skattesatsen som används är den som gäller för motsvarande omsättning av varan i Sverige.

Därefter ska ni bokföra den beräknade momsen som utgående moms, redovisa den i mervärdesskattedeklarationen och slutligen betala in den till Skatteverket i Sverige.

Värdet på varan ni köpt ska redovisas i deklarationen i ruta 20. Den beräknade utgående momsen ska redovisas i ruta 30-32.

Ni har oftast kompensationsrätt för momsen

Ni har oftast rätt till kompensation för ingående moms på de inköp som gjorts till myndighetens verksamhet. Om ni har kompensationsrätt, ska ni därför bokföra samma belopp för ingående moms som ni har räknat ut, bokfört och redovisat som utgående moms. Den ingående momsen rekviderar ni i vanlig ordning från Skatteverket i Jönköping.

Läs mer om kompensationsrätt i [avsnittet Kompensationrätt, inte avdragsrätt](#).

Definition

VAT-nummer

Det internationella momsregistreringsnumret, där förkortningen VAT står för Value added tax. I Sverige består VAT-numren av den svenska landskoden (SE), följt av företagets eller myndighetens organisationsnummer (tio siffror) och ett tillägg av siffrorna 01. Allt skrivs ihop, t.ex. SE202100123401.

Alla statliga myndigheter som är momsregistrerade har ett VAT-nummer. VAT-numret står på det registreringsbevis som ett företag eller en myndighet får vid momsregistrering.

Läs mer

Skatteverkets webbplats

[Moms vid varuhandel med EU-länder.](#)

[Kontrollera köparens momsregistreringsnummer \(VAT-nummer\).](#)

[Hur momsregistreringsnummer \(VAT-nummer\) i EU:s medlemsländer är uppbyggda.](#)

EU-kommissionens webbplats

[Europeiska kommissionens tjänst för kontroll av VAT-nummer.](#)

3.1.3 Försäljning av varor till tredje land

Ingen moms när ni säljer på export

Om ni säljer varor på export ska ni inte ta ut någon utgående moms. Följande fall räknas som export:

1. Ni levererar varan till tredje land. Det spelar ingen roll om köparen är beskattningsbar person (näringsidkare) eller privatperson, eller i vilket land han eller hon befinner sig. Så länge varan levereras till ett land utanför EU räknas försäljningen som export.
2. En speditör eller fraktförare transporterar varan direkt till ett land utanför EU.
3. En utländsk beskattningsbar person (näringsidkare) köper varan till sin verksamhet och för ut den direkt till ett tredje land.
4. Varan förs ut av en fysisk person som är bosatt eller stadigvarande vistas i tredje land (turistförsäljning). Om varan kostar minst 200 kronor och varan förs ut ur EU räknas försäljningen som export. Varan måste ha förts ut senast tre månader efter den månad då varan levererades. Vid försäljning till turister från Norge och Åland gäller andra belopps- och tidsgränser.

Varans väg avgör om försäljningen räknas som export

Det är alltså varans väg som är intressant när man bedömer vad som räknas som export, och inte till exempel vem som betalar för leveransen eller vart fakturan skickas. Försäljningen räknas som export även om varan av transporttekniska skäl transporteras via ett annat EU-land till tredje land.

Ni ska kunna visa att varorna levererats till tredje land

Ni som säljer en vara på export måste kunna visa, eller göra sannolikt, att varorna har levererats till en plats utanför EU. Detta kan ni göra genom stämplade tullhandlingar, speditors- eller frakthandlingar eller andra handlingar som visar att varan exporterats.

Redovisa exporten i mervärdesskattedeklarationen

I mervärdesskattedeklarationen ska ni redovisa export av varor i ruta 36.

3.1.4 Inköp av varor från tredje land

Regler för importmoms

Ni ska som myndighet redovisa och betala importmoms till Skatteverket. Det betyder att om ni köper en vara från tredje land som ska användas i myndighetens verksamhet så måste ni vara momsregistrerade.

Ni ska själv göra importdeklarationen till Skatteverket

Tullverket fattar tulltaxeringsbeslut vid import och skickar tullräkning eller tullkvitto till er. Ni ska beräkna importmomsen på tullvärdet som finns på tullräkningen. Den utgående momsen är i normalfallet 25 procent på tullvärdet. Ni bokför både utgående och ingående moms på tullvärdet precis som vid omvänd skattskyldighet vid inköp från EU. Det datum då tullräkningen är utställd bestämmer redovisningsperiod för importmomsen.

Momsredovisning

Ni redovisar och betalar in den utgående importmomsen via er momsdeklaration. Motsvarande ingående moms rekvirerar ni på vanligt sätt via er rekvisition till Skatteverket.

Ni har normalt kompensationrätt för importmoms

Ni har rätt till kompensation för den moms ni beräknar på tullvärdet om varuinköpet är gjort till er verksamhet. Läs mer om hur ni rekvirerar kompensation för moms i [avsnittet Rekvirera den ingående momsen](#).

Läs mer

Import av varor som är undantagen från skatteplikt
[3 kapitlet mervärdesskattelagen](#)

Importmoms
[Skatteverkets information om inköp från länder utanför EU](#)

3.1.5 Tjänstehandel med utlandet

Samma regler för tjänstehandel inom och utom EU

När vi i detta avsnitt talar om "utland" eller "försäljning till eller från ett annat land" gäller detta både länder inom och utom EU. Detta beror på att reglerna för handel med tjänster ser likadana ut oavsett om handeln sker med ett EU-land eller med ett tredje land.

Huvudregler för beskattningsland

En tjänst ska beskattas i Sverige bara om tjänsten anses omsatt i Sverige. Sverige är då beskattningsland och svensk moms ska redovisas.

Följande två huvudregler för beskattningsland för tjänster gäller:

1. Om ni säljer tjänster till beskattningsbara personer (näringsidkare) som är momsregistrerade ska beskattningen ske i det land där köparen är etablerad.
2. Om ni säljer tjänster till icke beskattningsbara personer (tex privatpersoner och andra icke momsregistrerade) ska beskattningen ske i Sverige, det vill säga i det land där ni som säljare är etablerade.

Ta först ställning till vilken tjänst det handlar om

För att kunna avgöra i vilket land en tjänst ska beskattas, och vem som i så fall är skattskyldig, krävs att ni först bedömer vilken tjänst det är fråga om. För vissa tjänster gäller nämligen särskilda regler.

När ni säljer till momsregistrerade beskattningsbara personer (näringsidkare) och icke beskattningsbara personer (privatpersoner), ska följande tjänster beskattas enligt särskilda regler:

- Fastighetstjänster ([5 kapitlet 8 § mervärdesskattelagen](#))
- Persontransporttjänster ([5 kapitlet 9 § mervärdesskattelagen](#))
- Inträde till evenemang (exempel konserter, sportevenemang och mässor) ([5 kapitlet 11-11a §§ mervärdesskattelagen](#))
- Restaurang- och cateringtjänster ([5 kapitlet 13-14 §§ mervärdesskattelagen](#))
- Korttidsuthyrning av transportmedel ([5 kapitlet 15 § mervärdesskattelagen](#))

Det finns ytterligare undantag från huvudregeln När ni säljer till icke beskattningsbara personer (privatpersoner). Då ska även följande tjänster beskattas enligt särskilda regler:

- Förmedlingstjänster
- Varutransporten inom EU
- Kulturella och liknande tjänster
- Transportanknutna tjänster
- Arbete på, eller värdering av, varor som är lös egendom
- Digitala tjänster (elektroniska tjänster, telekommunikation samt radio- och TV-sändningar)
- Långtidsuthyrning av transportmedel

Läs mer

Moms vid internationell tjänstehandel

[Skatteverkets information om moms vid försäljning av tjänster till andra EU-länder](#)

Undantagsregler

Skatteverkets information om [undantag när du säljer tjänster inom EU](#)

Skatteverkets vägledning om

- [fastighetstjänster](#)
- [Tillträde till evenemang](#)
- [Andra kulturella aktiviteter än tillträde till evenemang](#)

3.1.6 Utländsk moms i fakturan

Oavsett i vilken valuta du fakturerar måste du ange momsen också i svenska kronor.

Undantag

Om du har euro som redovisningsvaluta får du ange den svenska momsen i euro. Om du måste räkna om momsbeloppet till svenska kronor ska du använda någon av följande växelkurser

- gemensam mittkurs, fastställd av Nasdaq OMX Stockholm AB, som bl.a. publiceras på [Riksbankens webbplats](#).
- den växelkurs som offentliggjorts av Europeiska Centralbanken.

3.1.7 Redovisning av försäljning till EU-länder

Redovisa och sammanställ försäljningen

När ni har sålt en vara eller tjänst till ett annat EU-land ska försäljningen redovisas i ruta 35 respektive ruta 39 i mervärdesskattedeclarationen. Ni ska också lämna en periodisk sammanställning för de varor eller tjänster som ni har sålt momsfritt till beskattningsbara personer (näringsidkare) i andra EU-länder. I sammanställningen ska ni ange varje köpars VAT-nummer.

Olika tidpunkter beroende på vad ni har sålt

Ni ska lämna in den periodiska sammanställningen månadsvis eller kvartalsvis, beroende på vad ni har sålt.

1. Om ni har sålt varor ska sammanställningen normalt sett lämnas in varje kalendermånad. Ni kan dock ansöka hos Skatteverket om att få lämna den kvartalsvis i stället. En förutsättning är då att det sammanlagda värdet av varorna är mindre än 500 000 kronor exklusive moms under det innevarande eller något av de fyra föregående kalenderkvartalen.
2. Om ni har sålt tjänster ska sammanställningen lämnas in varje kalenderkvartal.
3. Om ni har sålt både varor och tjänster ska sammanställningen lämnas in varje kalendermånad.

Ni får automatiskt en blankett för sammanställningen

Skatteverket skickar automatiskt en blankett för periodisk sammanställning till er när ni har redovisat försäljning i ruta 35 i mervärdesskattedeclarationen.

Läs mer

Periodisk sammanställning

[Skatteverkets blankett - Ansökan om kvartalsvis redovisning](#)

[Skatteverkets föreskrifter om periodisk sammanställning \(SKVFS 2019:19\)](#)

[Skatteverkets information om periodisk sammanställning för varor och tjänster](#)

3.1.8 Redovisningsexempel: Moms vid EU-handel

1. Ni köper en vara från ett annat EU-land

Ni har köpt en vara från ett annat EU-land och angett ert VAT-nummer. Varan skickas till er från det

andra EU-landet, och ni har därmed gjort ett unionsinternt förvärv. Leverantörsfakturan innehåller ingen moms, utan ni bokför varans värde enligt fakturan som ett inköp med 10 000 kronor i debet och krediterar kontot för leverantörsskulder med samma belopp = 10 000 kronor.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Diverse inköp	5XXX	S5XXX	10 000	
Leverantörsskulder	258X	S258X		10 000

2. Ni bokför både utgående och ingående moms

Eftersom ni har gjort ett unionsinternt inköp ska ni förvärvsbeskatta inköpet. Beräkna den utgående momsen på varuvärdet enligt de skattesatser som gäller i Sverige och bokför den som utgående moms på S2564 Mervärdesskatt med 2 500 kronor i kredit. Om ni även har kompensationsrätt för ingående moms för inköpet av varan ska ni debitera S1543 Ingående mervärdesskatt avseende EU-inköp med motsvarande belopp = 2 500 kronor.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Ingående moms, EU-förvärv	154XX	S1543	2 500	
Utgående moms, EU	257X	S2564		2 500

3. Ni bokför mervärdesskattefordran

När månaden är slut och ni ska skicka in blanketten för rekvisition av ingående moms ska ni kreditera månadens bokförda moms på avräkningskontot för omföring av mervärdesskatt till mervärdesskattefordran = 2 500 kronor och bokföra i debet på kontot för mervärdesskattefordran = 2 500 kronor. För dessutom över månadens bokförda utgående moms till S1533 Avräkning skatter och avgifter genom att ni debiterar kontot för utgående moms = 2 500 kronor och krediterar fordringskontot = 2 500 kronor.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Mervärdesskattefordran	155X	S1550	2 500	
Avräkningskonto	1549X	S1544		2 500
Utgående moms	257X	S2564	2 500	
Avräkning skatter och avgifter	1533	S1533		2 500

4. Ni får det rekvirerade beloppet från Skatteverket

När ni tar emot det rekvirerade beloppet från Skatteverket ska ni kreditera kontot för mervärdesskattefordran med det utbetalda beloppet = 2 500 kronor och debitera bankkontot = 2 500 kronor.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Ränteflöde in	1931	S1931	2 500	
Mervärdesskattefordran	155X	S1550		2 500

5. Ni skickar in mervärdesskattedeklarationen till Skatteverket

När det är dags att skicka in mervärdesskattedeklarationen till Skatteverket och betala in den utgående momsen till skattekontot debiterar ni kontot för Avräkning skatter och avgifter (S1533) = 2 500 kronor

och krediterar bankkontot med det belopp som ska betalas = 2 500 kronor.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Avräkning skatter och avgifter	1533	S1533	2 500	
Ränteflöde ut	1932	S1932		2 500

3.2 Inköp av byggtjänster

Om ni har köpt en byggtjänst inom Sverige blir ni som köpare skyldiga att redovisa och betala utgående moms på den inköpta byggtjänsten. Det beror på att staten ses som en momsenshet och i staten ingår Trafikverket som ses som ett byggföretag. Därmed blir alla myndigheter i staten betraktade som byggföretag.

Ni är skattskyldiga om er verksamhet är ekonomisk

Ni är omvänt skattskyldiga för inköp av byggtjänster till den del av verksamheten som kan anses vara ekonomisk.

Ni är inte skattskyldiga om ni enbart bedriver myndighetsutövning. För inköp som sker för denna verksamhet blir omvänd skattskyldighet inte tillämplig. Men om ni däremot köper byggtjänster för både er ekonomiska verksamhet och er myndighetsutövning är ni omvänt skattskyldiga för hela inköpet.

Ni ska själva räkna ut momsen och betala in den

När ni är omvänt skattskyldiga lägger säljaren inte på någon moms i fakturan. I stället anger säljaren ert VAT-nummer, och lämnar en upplysning om att omvänd skattskyldighet tillämpas. Ni ska sedan beräkna och redovisa den utgående momsen till Skatteverket. I normalfallet ska momsen vara 25 procent av summan för inköpet.

Ni har vanligtvis kompensationsrätt för momsen

I de allra flesta fall har ni rätt till kompensation för ingående moms med samma belopp. Läs mer om kompensationsrätt i [avsnittet Kompensationsrätt, inte avdragsrätt](#).

Läs mer

Omvänd skattskyldighet

Skatteverkets information om [omvänd skattskyldighet inom byggsektorn](#)

Myndighetsutövning

[Avsnittet Ingen moms på myndighetsutövning](#)

Skatteverkets Rättsliga vägledning [Vad är myndighetsutövning?](#)

Ekonomisk verksamhet

Skatteverkets Rättsliga vägledning [ekonomisk verksamhet](#) samt [Ekonomisk verksamhet staten och kommunerna](#)

3.2.1 Byggtjänster som omfattas

De byggtjänster som omfattas av den omvända skattskyldigheten är till exempel mark- och grundarbeten, bygg- och anläggningsarbeten och bygginstallationer. Fullständig lista över vilka byggtjänster som omfattas finns på Skatteverkets webbplats.

Den omvända skattskyldigheten gäller till exempel om en myndighet bygger om sina gemensamma utrymmen såsom lunchrum, konferensrum etc.

Material som ingår i byggtjänsten räknas

Om det ingår material i en av de uppräknade byggtjänsterna räknas hela tillhandahållandet som en byggtjänst. Om ni däremot enbart köper in material ska den omvända skattskyldigheten däremot inte tillämpas, eftersom det då rör sig om ett rent varuinköp. I vissa varuinköp ingår det ibland montering, men inköpet räknas ändå som ett varuinköp, och omvänd skattskyldighet gäller därför inte.

Läs mer

Omvänd skattskyldighet

Skatteverkets information om [tjänster som omfattas av den omvända skattskyldigheten inom byggsektorn](#)

3.2.2 Bokföring av byggtjänster

Kategorisera de inköpta byggtjänsterna

För det första krävs att ni har kontroll över inköpsbeloppen för de inköpta byggtjänsterna. Ni kan skapa denna kontroll genom att lägga upp egna inköpskonton för dessa tjänster. I många fall är det fråga om byggtjänster som ni kommer att bokföra som materiella anläggningstillgångar, exempelvis som förbättringsutgifter på annans fastighet, och då krävs egna konton även bland anläggningstillgångarna.

Om ni väljer att lägga upp egna kostnads- och anläggningstillgångskonton gäller samma S-koder som har gällt hittills för motsvarande inköp.

Ni kan också välja att få kontroll över kostnaderna med hjälp av internredovisningen.

Momsen ska beräknas på bruttofakturabeloppet

Ni ska bokföra leverantörsfakturor som gäller byggtjänster på samma sätt som andra fakturor, det vill säga debet ett kostnadkonto eller balanskonto och kredit en leverantörsskuld. Men eftersom fakturan inte innehåller någon moms behöver ni också beräkna utgående och ingående moms på bruttofakturabeloppet.

S-koder för inrapporteringen

Utgående moms för inköpta byggtjänster bör bokföras på ett eget konto i kontoklass 257, med S-kod 2564. Om ni gör en schablonmässig fördelning av den ingående momsen på skattepliktig och icke skattepliktig verksamhet vid årets slut ska ni helst bokföra den ingående momsen på ett eget konto i kontoklass 154, med S-kod 1541. Om ni löpande under året fördelar ingående moms på momspliktig

och icke momspliktig verksamhet ska ni använda antingen S1541 eller S1542.

3.2.3 Redovisning av byggtjänster

Periodens bokförda utgående moms ska redovisas i ruta 30 i mervärdesskattedeclarationen. Periodens bokförda inköpsbelopp, inklusive det som är bokfört som anskaffade materiella anläggningstillgångar, ska redovisas i ruta 24 i skattedeclarationen.

Rekvirera kompensation för momsen på vanligt sätt

Den ingående momsen på den inköpta byggtjänsten rekvirerar ni på vanligt sätt, enligt rutinen för kompensation för ingående mervärdeskatt.

Läs mer om hur ni rekvirerar kompensation för den ingående momsen i [avsnittet Rekvirera den ingående momsen](#).

Läs mer

Särskilda momsregler

Skatteverkets information om [avdragsrätt, fakturering och redovisning](#)

4 Fakturor

Den som säljer en momspliktig vara eller tjänst ska utfärda en faktura. Det finns dock vissa undantag. Läs mer om när ni är skyldiga att fakturera i [avsnittet Skyldighet att fakturera](#).

Fakturan måste innehålla vissa uppgifter för att köparen ska ha rätt att dra av den ingående momsen. Här kan ni läsa om vad en faktura ska innehålla, samt vad ni ska tänka på när ni fakturerar en annan myndighet, när ni gör samköp med andra myndigheter eller när ni gör utlägg för en annans räkning.

Definition

Faktura

En faktura är ett dokument eller ett meddelande i pappersform eller elektronisk form som uppfyller de villkor som anges i [11 kapitlet mervärdesskattelagen](#). Det innebär att det är uppgifterna i dokumentet som avgör om dokumentet utgör en faktura eller inte – inte vad dokumentet benämns.

Elektronisk faktura är enligt [1 kapitlet 17 a § mervärdesskattelagen](#) en faktura som utfärdas och tas emot i ett elektroniskt format.

Tidigare användes i mervärdesskattelagen begreppet faktura eller jämförlig handling. Med jämförlig handling avsågs avräkningsnota, kvitto, köpehandling och liknande handlingar. Det nya begreppet faktura innebär att även dessa handlingar kan betraktas som fakturor.

4.1 Skyldighet att fakturera

När ni som statlig myndighet har sålt varor eller tjänster till kunder som är beskattningsbara personer (näringsidkare) eller juridiska personer ska ni utfärda en faktura. I vissa fall finns dock inget faktureringskrav, se [11 kap 2 § mervärdesskattelagen](#).

Ni ska även fakturera privatpersoner om ni säljer

- nya transportmedel till annat EU-land
- varor via postorderhandel eller på distans till privatpersoner i annat EU-land, i det fall säljaren är registrerad till moms i det andra EU-landet
- bygg- eller anläggningstjänster och av varor som omsätts i samband med dessa tjänster

Undantag från faktureringskrav till privatpersoner

Utöver exemplen ovan finns det inget krav på att myndigheter ska utfärda en faktura vid försäljning till privatpersoner, om försäljningen är undantagen från skatteplikt enligt mervärdesskattelagen. Detsamma gäller vid persontransport till eller från utlandet (då omsättningen anses ha skett utomlands).

Naturligtvis finns det inget som hindrar att ni som myndighet ställer ut en faktura även om det inte krävs enligt mervärdesskattelagen. Om ni inte utfärdar en faktura vid försäljning av varor eller tjänster, är ni ändå skyldiga att se till att det finns en verifikation för försäljningen som underlag för bokföringen.

Säljaren ansvarar för att fakturan är korrekt

Det är säljaren, i det här fallet den myndighet som sålt en vara eller tjänst, som ansvarar för att en korrekt faktura ställs ut. Säljaren behöver dock inte själv ställa ut fakturan. Istället kan ni uppdra åt köparen eller någon annan att för er räkning och i ert namn utfärda fakturan.

Så kallad självfakturering, det vill säga då köparen ställer ut fakturan för säljarens räkning, kan dock endast tillämpas om:

- säljare och köpare i förväg träffat avtal om detta
- det finns ett förfarande för säljarens godkännande av varje faktura
- det framgår på fakturan att köparen utfärdat den

Senaste tidpunkt för fakturering vid EU-handel

Ni ska utfärda fakturor avseende försäljning till beskattningsbara personer (näringsidkare) av varor i ett annat EU-land senast den 15:e månaden efter att varan har levererats.

Ni ska utfärda fakturor avseende försäljning av tjänster till beskattningsbara personer (näringsidkare) i ett annat EU-land enligt huvudregeln senast den 15:e månaden efter att ni har tillhandahållit tjänsten. Om ni har fått betalning i förskott ska ni istället utfärda fakturan senast den 15:e i månaden efter den

månad som ni har fått förskottsbetalningen.

4.2 Fakturering mellan myndigheter

Ingen moms mellan myndigheter

Staten som helhet utgör en juridisk person och är alltså ett enda skattesubjekt. Moms ska därför inte debiteras inom staten. Enligt mervärdesskattelagens definition ingår både myndigheter under regeringen och riksdagens myndigheter i staten. Ni ska alltså fakturera exklusive moms när ni säljer varor eller tjänster till andra statliga myndigheter.

Moms till statliga affärsverk, bolag och stiftelser

Enligt mervärdesskattelagen ingår dock inte de statliga affärsverken i staten. Vid försäljning till de statliga affärsverken, statliga bolag och statliga stiftelser kan det därför bli aktuellt att lägga på utgående moms enligt de regler som gäller för redovisning och betalning av utgående moms.

Statliga affärsverk:

- Luftfartverket
- Sjöfartsverket
- Svenska Kraftnät

4.3 Vad en faktura ska innehålla

En faktura definieras av sitt innehåll, inte av benämningen på dokumentet eller meddelandet. I mervärdesskattelagen finns en lista med krav på vilka uppgifter en faktura ska innehålla. Uppgifterna finns publicerade på Skatteverkets webbplats.

Krav på hänvisning vid skattebefriad omsättning

Viss omsättning inom staten är skattebefriad. När en omsättning är skattebefriad ska ni alltid hänvisa till relevant bestämmelse i [mervärdesskattelagen](#) eller annan uppgift. Skattebefriad omsättning inom staten är exempelvis omsättning av varor och tjänster som ingår som ett led i myndighetsutövning eller omsättning av varor och tjänster till andra myndigheter (inomstatliga transaktioner).

Så kan hänvisningen formuleras vid myndighetsutövning

Om omsättningen utgör myndighetsutövning eller ingår som ett led i myndighetsutövning kan hänvisningen formuleras enligt något av följande exempel.

- Omsättningen medför inte skattskyldighet för säljaren enligt 4 kapitlet 6-7 §§ mervärdesskattelagen (1994:200).
- Omsättningen utgör inte ekonomisk verksamhet enligt 4 kapitlet 6-7 §§ mervärdesskattelagen (1994:200).
- Omsättningen ingår som ett led i myndighetsutövning.

Så kan hänvisningen formuleras vid inomstatliga transaktioner

Vid omsättning av varor och tjänster till annan statlig myndighet, enligt mervärdesskattelagens definition av staten, kan hänvisningen formuleras enligt något av följande exempel.

- Avser inomstatlig försäljning.
- Internt statlig försäljning.
- Ej utåtriktad verksamhet.

Hänvisning i andra fall

Om myndighetens omsättning är skattebefriad av andra skäl än de som nämns ovan, exempelvis om varan eller tjänsten är undantagen från skatteplikt enligt [3 kapitlet mervärdesskattelagen](#) bör ni i fakturan hänvisa till den aktuella paragrafen i mervärdesskattelagen eller ange varför omsättningen inte är skattepliktig. Skatteverket har gett exempel på hänvisningar som anses vara lämpliga i ett [ställningstagande](#) om krav på en särskild uppgift eller hänvisning.

Läs mer

Fakturans innehåll

Skatteverkets vägledning om [innehållet i en faktura](#)

Skatteverkets ställningstagande om [brister i fakturans innehåll](#)

4.3.1 Förenklad faktura

I vissa fall räcker det enligt [mervärdesskattelagen](#) med att utfärda en förenklad faktura.

En förenklad faktura får användas vid dessa olika situationer

- Om fakturans totalbelopp inte överstiger 4 000 kronor, inklusive mervärdesskatt
- Om handelsbruket i den berörda branschen, administrativ praxis eller de tekniska förutsättningarna för utfärdandet av fakturan gör det svårt att följa de krav som ställs på en fullständig faktura
- Om fakturan är en kreditnota

Förenklade fakturor får aldrig användas vid gränsöverskridande transaktioner inom EU.

Värdet av fakturans samtliga omsättningar, för vilka ni har faktureringskyldighet, ska räknas in i totalbeloppet, oavsett om den enskilda omsättningen är momsstattepliktig eller inte. Samma sak gäller för samlingsfakturor.

Handelsbruk, praxis och tekniska förutsättningar

Skatteverket fastställer när en förenklad faktura på grund av handelsbruk, administrativ praxis eller tekniska förutsättningar kan [användas](#). Exempel på detta kan vara försäljning av bensin i automat eller betalning i parkeringsautomat samt försäljning av tåg- eller bussbiljetter.

En förenklad faktura ska alltid innehålla

1. fakturadatum
2. identifiering av säljaren
3. identifiering av typ av varor som levererats eller tjänster som tillhandahållits
4. den moms som ska betalas eller uppgift som gör det möjligt att räkna ut momsbeloppet

Om fakturan är en kreditnota ska den innehålla en hänvisning till den ursprungliga fakturan.

Definitioner

Förenklad faktura

En förenklad faktura uppfyller inte

samtliga [krav som ställs på en vanlig faktura](#).

4.3.2 Samlingsfaktura

Om ni säljer varor med separata leveranser eller tillhandahåller flera tjänster får ni fakturera dessa tillsammans i en samlingsfaktura.

Samma krav ställs på samlingsfakturer

Samma krav ställs på samlingsfakturer som på andra fakturer. Skatteverket anser att det inte räcker med att bara ange datum för den sista leveransen i en samlingsfaktura. Anledningen till det är att syftet med bestämmelsen om samlingsfaktura inte är att befria den faktureringskyldige från att lämna vissa uppgifter i fakturan. Det innebär att det i en samlingsfaktura ska finnas uppgift om leveransdatum för varje leverans.

Läs mer

Samlingsfaktura

Skatteverkets vägledning om [samlingsfaktura](#)

4.3.3 Valuta i fakturan

Om ni har ställt ut en faktura i utländsk valuta ska momsbeloppet anges i båda valutorna. Läs mer om utländsk moms i fakturer i avsnittet [Utländsk moms i fakturan](#).

4.3.4 Kreditnota

Om ni krediterar en tidigare faktura ska ni ställa ut en kreditnota. Kreditnotan ska innehålla:

- En otvetydig hänvisning till den ursprungliga fakturan.
- Ändringen av momsen.
- Att omvänd skattskyldighet tillämpats, om den ursprungliga fakturan gäller en försäljning där detta är aktuellt.

En kreditnota får vara en förenklad faktura.

4.3.5 Elektronisk fakturering

Från första april 2019 gäller en ny lag för e-fakturering, [Lag \(2018:1277\) om elektroniska fakturer till följd av offentlig upphandling](#). De fakturer som en leverantör utfärdar till en upphandlande myndighet eller enhet ska vara elektroniska fakturer som överensstämmer med den europeiska standard för elektronisk fakturering som Europeiska kommissionen har hänvisat till i Europeiska unionens officiella tidning.

Lagen gäller även om en myndighet ska fakturera en köpare utanför staten och köpet faller inom den nya e-fakturalagen. Då ska fakturan vara elektronisk och följa den europeiska standarden.

Elektronisk fakturering följer samma regler

Samma krav ställs dock på en elektroniskt utfärdad faktura som på en pappersfaktura. Om ni sänder flera elektroniska fakturor samtidigt till samma kund behöver ni bara ange gemensamma uppgifter på dessa fakturor en gång. Det finns inga hinder för att en ofullständig pappersfaktura kompletteras med elektroniska uppgifter så att handlingarna tillsammans kan utgöra en fullständig faktura som uppfyller kraven i [11 kap mervärdesskattelagen](#). Sambandet mellan uppgifterna måste dock framgå tydligt.

Kontrollera vad som gäller för andra länder

Om ni säljer varor och tjänster till andra länder ska ni kontrollera vilka regler om elektronisk fakturering som gäller i det aktuella landet.

Läs mer

E-handel

DIGG:s information om [E-handel, e-faktura och PEPPOL](#)

Frågor kan ställas till handel@digg.se

4.4 Samköp, vidarefakturering och utlägg

Ni som myndighet kan göra inköp tillsammans med andra myndigheter eller med andra juridiska personer. Här kan ni läsa om hur faktureringen och den ingående momsen då ska hanteras.

Det förekommer också att utlägg görs för annans räkning, men det är ovanligt. Här kan ni läsa om vad som avses med utlägg i mervärdesskattelagens mening och hur ni ska hantera den ingående momsen vid utlägg.

4.4.1 Samköp och vidarefakturering

Samköp

Samköp förekommer mellan myndigheter, till exempel när en myndighet beställer resor för personal vid flera myndigheter. Det är den myndighet som gör beställningen och som mottar och betalar fakturan för det gemensamma inköpet som har rätt till kompensation för ingående moms. Den myndigheten fakturerar sedan övriga deltagande myndigheter deras andel av kostnaderna utan moms.

Affärsverk har inte kompensationsrätt för ingående moms och ska vidarefaktureras inklusive moms om de deltar i ett gemensamt inköp. Skulle en myndighet som deltar i samköpet sakna kompensationsrätt, vilket är mycket ovanligt, görs faktureringen till den myndigheten också inklusive moms, som en vidarefakturering.

Vidarefakturering

Det förekommer också att inköp samordnas med andra juridiska personer, som inte har

kompensationsrätt för ingående moms. Då hanteras överföringen av kostnader till de parterna genom vidarefakturerings inklusive moms.

Ett inköp som vidarefaktureras bör normalt hanteras som ett inköp och en vidareförsäljning, enligt en skrivelse från Skatteverket. Det innebär att [moms ska tas ut i varje omsättningsled](#).

För att den slutliga köparen ska ha rätt att dra av den ingående momsen måste den som samordnar inköpet för en intressegemenskap först ta upp fakturan från leverantören som kostnad i den egna verksamheten. Därefter ska samordnaren ställa ut nya fakturor med moms till respektive köpare i intressegemenskapen.

Läs mer

Skatteverkets webbplats

[Utlägg och vidarefakturerings](#).

4.4.2 Utlägg

Utlägg för annans räkning är ovanligt. Ofta ska affärshändelsen istället räknas som ett inköp och en vidareförsäljning och då ska moms tas ut i varje led. Utlägg är utgifter som en säljare bekostar för en köparens räkning i dennes namn, och som ligger utanför säljarens egna kostnader. Ett utlägg anses inte som ett inköp i den egna verksamheten. Reglerna för detta är dock komplicerade. Läs mer i Skatteverkets handledning, [Utlägg och vidarefakturerings](#).

Debiteringen för ett utlägg ska motsvara merutgiften

När ni som säljare debiterar ett utlägg krävs det att debiteringen motsvarar er merutgift, och inte inkluderar ersättning för ert arbete. Dessutom ska ni behandla beloppet som ett utlägg i er bokföring, till exempel genom att bokföra det på ett avräkningskonto i stället för på ett resultatpåverkande konto.

Ingen rätt till kompensation för ingående moms

Ni har inte rätt till kompensation för ingående moms på en utgift som betraktas som ett utlägg. Det är i stället köparen som har avdragsrätt eller kompensationsrätt för den ingående momsen. Ni bör skicka med en kopia av fakturan för utlägget tillsammans med er faktura för att den slutliga köparen ska kunna verifiera avdragsrätt eller kompensationsrätt för ingående moms.

4.4.3 Redovisningsexempel: samköp, vidarefakturerings och utlägg

Exempel 1:

Redovisning av moms vid samköp mellan myndigheter

Redovisning hos den inköpande myndigheten

1. Ni har köpt in biljetter för resor i Sverige till dels två anställda på er myndighet, dels två anställda i en annan myndighet som ni har ett samarbete med. Ni och den andra myndigheten ska dela på kostnaden för biljetterna. Ni bokför hela tjänstens värde på 10 000 kronor i debet på S5341.
2. Även den andra myndigheten har kompensationsrätt för ingående moms och därför hanteras inköpet av resan som ett samköp mellan myndigheter. Ni rekviderar alltså ett belopp motsvarande ingående moms avseende hela fakturan. Därefter fakturerar ni den andra myndigheten halva kostnaden för biljetterna exklusive moms genom att kreditera S5418. Ni bokför alltså Utomstatliga resor och moms enligt fakturan på 600 kronor i debet S1541 Ingående moms

samtidigt som skulden till leverantören bokförs med 10 600 kronor i kredit. Bokföringen av kostnaden sker på Övriga inomstatliga tjänster (eftersom det inte finns någon S-kod för inomstatliga resor) med 5 000 kronor och kundfordringen avseende den andra myndigheten bokförs i debet på S1530 Diverse inomstatliga fordringar med 5 000 kronor.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Resor (utomstatliga)	5511	S5341	10 000	
Ingående moms	1541	S1541	600	
Leverantörsskulder	2581	S2581		10 600
Diverse fordringar (inomstatliga)	1531/38	S1530	5 000	
Övriga tjänster (inomstatliga)	5794	S5418		5 000

I det här exemplet har den inköpande myndigheten bedömt att ersättningen är att betrakta som en direkt ersättning för utlägg som myndigheten gjort för annans räkning. Att myndigheten inte betraktar ersättningen som en intäkt beror på man bedömt att den inte uppfyller definitionen av en intäkt eftersom det inte hör till myndighetens ordinarie verksamhet att sälja resor.

Vid kostnadsreduktion uppstår en motpartsdimension hos båda myndigheterna i statsredovisningen eftersom motpartsavstämningen mäter inomstatliga kostnader mot inomstatliga intäkter. Båda myndigheterna måste därför kommentera differensen i motpartsavstämningen.

Redovisning hos den andra myndigheten

Den andra myndigheten redovisar inköpet av resan från er med 5 000 kronor i debet på S5418 Övriga inomstatliga tjänster och i kredit med 5 000 kronor på S2561 Diverse skulder till andra statliga myndigheter.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Övriga tjänster (inomstatliga)	5794	S5418	5 000	
Diverse skulder (inomstatliga)	2561	S2561		5 000

Exempel 2:

Redovisning av moms i samband med vidarefakturerings till utomstatlig part

- Ni har köpt in biljetter för resor i Sverige till dels två anställda på er myndighet, dels två anställda i ett privat bolag som ni samarbetar med. Bolaget ska därför stå för halva kostnaden för biljetterna. Ni bokför hela tjänstens värde på 10 000 kronor i debet på S5341. Ni bokför resor utomstatliga och moms enligt fakturan på 600 kronor i debet S1541 Ingående moms. Skulden till leverantören bokför ni med 10 600 kronor i kredit. Utomstatliga intäkter av andra ersättningar bokför ni med 5 000 kronor och S2564 Utgående moms med 300 kronor. Ni debiterar också S1510 Utomstatliga kundfordringar med 5 300 kronor.
- Vid vidarefakturerings av kostnader till det privata bolaget hanterar ni transaktionerna som två försäljningar: först en mellan säljaren av resetjänsten och er, därefter en mellan er och det privata bolaget. Ni fakturerar därför bolaget för halva kostnaden för biljetterna inklusive moms och krediterar då S3182.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Resor (utomstatliga)	5511	S5341	10 000	
Ingående moms	1541	S1541	600	
Leverantörsskulder	258X	S2581		10 600
Kundfordringar	1511/12	S1510	5 300	
Intäkter av andra ersättningar	344X	S3182		5 000
Utgående moms	2571/72	S2564		300

Exempel 3:
Redovisning av moms i samband med utlägg

Ni gör vissa utlägg för en kunds räkning. Utgiften är helt hänförlig till kunden och ska inte därför tas upp som en kostnad i er verksamhet. Ni bokför kostnaderna inklusive moms på ett avräkningskonto och fakturerar därefter kunden för det utlägg ni har gjort för dennes räkning. Ni krediterar S258x Leverantörsskulder med 12 500 kronor (10 000 + 2 500) och debiterar S1510 Kundfordringar med 12 500 kronor.

	Konto	S-kod	Debet	Kredit
Kundfordringar	1511/12	S1510	12 500	
Leverantörsskulder	258X	S2581		12 500